

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΩΝΙΔΗΣ
ΔΗΜ. Η. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ Τῶ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙῶ
Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΪΩΝΙΔΗΣ δ.φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου
 Στὴν Ἀκρόπολι τῆς Περγάμου
 Ἐκπαιδευτικὴ ἐν Κυδωνίαις κινήσις
 ἀπὸ τοῦ 1780—1821
 Ὁ Ὑπνωτισμὸς
 Στὸν Ἀνεμόμυλον τοῦ Κουκλουτζᾶ
 Καλλιτέχνηαι ζάπλουτοι καὶ Ζωγράφοι
 λιμῶντοντες
 Μία κλασικὴ Ἀπικρηάτικη σιορδαλιὰ
 Ἡ Μητρικὴ Σύοργῆ
 Κυδωνιατικὴ Ζωὴ
 Ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων πρὸ 130 ἐτῶν
 Σκόρπια Λόγια
 Βιβλία καὶ Περιοδικά

† Μυρτὴλ
 Ἰ. Καραμπλιά δ.φ.
 Μ. Κουτούβαλη ἱατροῦ
 Ὀδυσ. Χριστοδοῦλου
 Δ. Βογαζιανοῦ
 Αὔγερινοῦ
 Κ^{ος} Π.
 Ἰανος

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τερά Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου (Δάνα)
Διμὴν τῆς Χίου

Τύποις ὁ "Ἡλιος" Μεγάλῃ Ἀγορᾷ (Βεξεσιένι) Κυδωνίαι

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εν Κυδωνίαις Μετζ. 2 1)2
Εν τοῖς χωρίοις > 3
Εν τῷ Κράτει < 3
Εν τῷ ἔξωτερικῷ φρ. χρ. 15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Κατ' ἀποκοπήν

ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Ὁδὸς Παλαιὰ ψαράδικα Ν^ο 8 — Δίοδος Σιναίτικο Ν^ο 6 καὶ 7 δίοδος Κλειδαρᾶ Ν^ο 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς Ν^ο 26.

ΣΜΥΡΝΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ Δ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΧΡΕΙΩΔΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΗΛΙΑΝ.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΦΡΙΤΖ Ι. ΜΡΑΖ

ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Ἀναλαμβάνει τὴν φωτογρά-
φεισιν παντὸς εἴδους φωτογρα-
φειῶν ἀπὸ τοῦ μικροτέρου μεγέ-
θους μέχρι τοῦ φυσικοῦ.

ΠΡΟΣΟΧΗ !!!!!

Ἐὰν δὲν ἀγοράσετε κασ-
μίρα, καπέλλα, ὑποκάμι-
σα, κολλάρα, γραβάτες, γα-
λότρες, ὀμβρέλες καὶ κασκέ-
τα, = ΓΣΟΥΡΑΧΑΝΗ μὲ
ἄφθαστον Εὐρωπαϊκὸν Γου-
στο θὰ ΜΕΤΑΝΘΗΣΕΤΕ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΧΗΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΔΗΔΗΣ

ΔΗΜΗΤΡ. Η΄ ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ

„Ο ΗΛΙΟΣ”

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΪΔΗΣ δ.φ.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ἀνώτερος Κληρικὸς τιμῶν
διὰ τῆς πολιτείας αὐτοῦ τὴν
Ἐκκλησίαν, τὸ Γένος καὶ τὴν
πατρίδα εὐηρεστήθη ὅπως τι-
μήσῃ τὸν «Αἰολικὸν Ἀστὲρα»
διὰ τοῦ κατωτέρω περισπου-
δάστου δημοσιεύματος.

Ὁ «Αἰολικὸς Ἀστὴρ» δια-
βιβάζει τῷ σεβαστῷ ἀνδρὶ καὶ
ἐριτίμῳ φίλῳ θερμοῦς εὐχαρι-
στίας διὰ τὸ ἐνδειχθῆν ἐγγενὲς
καὶ πατριωτικὸν ἐνδιαφέρον.

τῆς Λυκίας ἐπεσκόπευεν ὁ Ἅγιος Νικόλαος, λα-
τρευόμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του καὶ ἐκτὸς αὐ-
τοῦ διὰ τὴν ἀγιότητα, ἀρετὴν καὶ τὰ ἄπειρα θαύ-
ματά του.

Εὐρισκόμεθα περὶ τὰ ἀρχὰς τοῦ Δ' αἰῶνος.

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐν μέσῳ τῆς δόξης,
τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐτυχίας του ταράσσεται
σφόδρα, διότι πληροφορεῖται ὅτι ἐν τμῆμα τῆς
ἀχανοῦς αὐτοῦ Αὐτοκρατορίας, ἡ Μεγάλη Φρυ-
γία ἐστάσιασε καὶ ἡ στάσις αὕτη ἐλάμβανεν ἀ-
πειρητικὰς διαστάσεις.

Πάραντα διατάσσει νὰ ἐτοιμασθῇ μέγας στρα-
τὸς καὶ στόλος καὶ θεῖς ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν τὸν
Νεποτιανόν, Οὐρσον καὶ Ἐρπυλίωνα, τοὺς τρεῖς
τούτους στρατηγούς τοὺς διακριθέντας ἐν πάσαις
ταῖς προηγουμέναις μάχαις διὰ τε τὴν ἀνδρείαν
καὶ τὴν ἀφοσίωσιν των πρὸς τὸν βασιλέα, ἀπέ-
στειλεν εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν πρὸν καταστολὴν
τῆς στάσεως.

Ὁ ἀξιόλογος οὗτος στρατὸς προσεγγίζει καὶ
ἀράζει εἰς τι ἐπίνειον τῆς Λυκίας, ὅπου διαμένει
ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, διότι ὁ καιρὸς ἦτο ἐναντίος
πρὸς παραίτερον πλοῦν, ἐν τῷ μεταξὺ οἱ στρατι-
ῶται ἐξερχόμενοι ἐδήλουν τὴν χώραν τῆς Λυκίας,
κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν στρατιωτικὴν συνη-
θειαν.

Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων ἀπελιπσθέν-
τες περὶ τοῦ πρακτέου, ἀποστέλλουσιν ἀντιπρο-
σώπους πρὸς τὸν κοινὸν πατέρα καὶ προστάτην,
τὸν λατρετὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν Νικόλαον, ὅστις
πληροφορηθεὶς τὰς γενομένας ἀρπαγὰς καὶ δη-
λώσεις ἐπιφαίνεται αἰφνιδίως εἰς τὴν παραλίαν
καὶ ζητεῖ συνέντευξιν μετὰ τῶν τριῶν στρατηγῶν.

»Στρατηγοί, λέγει μετὰ δυνίμως λόγου καὶ

«Ἀφιερῶνται τῇ προσφιλῇ καὶ εὐσε-
βεῖ πόλει τῶν Κυδωνιῶν, ἥτις ἀπὸ τῆς
ἰδρύσεως αὐτῆς ἄπειρον σεβασμὸν αἰσ-
θανομένη πρὸς τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἀ-
νήγειρε τρεῖς ναοὺς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, ἕ-
να ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ δύο ἐκτὸς αὐτῆς
εἰς ἀπόστασιν 3/4 περίπου τῆς ὥρας,
πρὸς βορρᾶν μὲν τὸν Ἅγιον Νικόλαον
«Τσαμέλια» ἐπὶ παραλίας μαγευτικῆς καὶ
γοητευτικῆς, πρὸς νότον δὲ τὴν μονὴν τοῦ
Ἁγίου Νικολάου τῆς «Λάκας» ἐντὸς ῥω-
μανικοῦ καὶ θανμασίου παραλίου ἀλσυλ-
λίου, ὅπερ καταγοητεύει πάντα ἐπισκέ-
πτην.»

Ἦτο μία ὥραία ἐποχὴ, καθ' ἣν ἐν μὲν τῇ
Κωνσταντινουπόλει ἐβασίλευεν ὁ Μέγας Κων-
σταντῖνος, πανίσχυρος διότι κατέβαλε καὶ ἐξεμη-
δένισε πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν δέτοις Μύροις

σθένους ὁ ἔνθεος ἀνὴρ, ὁ βασιλεὺς ἑμῶν δὲν ἀπέστειλεν ἑμᾶς πρὸς ἐξέγερσιν λαῶν φιλησυχῶν καὶ εὐπειθῶν, ἀλλὰ πρὸς καταστολὴν τῶν στασιαζόντων καὶ τιμωρίαν τῶν ἐνόχων· διὰ τοῦτο σπεύσατε νὰ περιορίσητε τοὺς παρεκτροπόμενους στρατιώτας καὶ ν' ἀποζημιώσητε ὡς τῶνος τοὺς παθόντας.» Οἱ λόγοι οὗτοι ἔξω ὄμεινοι παρὰ στόματος ἁγίου παρέσχον μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν στρατηγῶν, οἵτινες αἰθροῦ περι-συνέλεξαν τοὺς στρατιώτας καὶ κατασπαζόμενοι τὰς χεῖρας τοῦ ἁγίου συνώδευσαν αὐτὸν μέχρι τοῦ καταλύματος αὐτοῦ.

Ἐκεῖ ὁ ἅγιος ἐκτιμήσας τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν καὶ τὴν σύνεσιν καὶ ἀνδρείαν σπουδίας φιλοξενίζει ἐπὶ τινα χρόνον.

Τούτων δ' εὐρισκομένων παρὰ τῷ ἁγίῳ λαμβάνει χώραν τὸ ἀκόλουθον δραματικὸν γεγονός. Ἀντιπρόσωποι τῆς πόλεως προσέρχονται τῷ ἁγίῳ καὶ τεθλιμμένοι ἐκτιθέασιν αὐτῷ ὅτι τρεῖς ἄριστοι πολῖται, ὅλος ἄθῳοι τυγχάνοντες, κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Εὐσταθίου, δωροδοκηθέντος ὑπὸ φθονερῶν καὶ μοχθηρῶν, εἰς τὸν διὰ καρατομήσεως θάνατον καὶ ὅτι ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου ἀποθνήσκουσιν οἱ δυστυχεῖς ἄνδρες.

Πάραντα ὁ ἅγιος παραλαβὼν καὶ τοὺς τρεῖς στρατηγούς μετὰ σπουδῆς καταφθάνει ἀσθμαίνων εἰς τὸν ἐκτὸς τῆς πόλεως τόπον τῆς καταδίκης, διασχίζει τὸ μέγα πλῆθος καὶ βλέπει τοὺς ἀτυχεῖς καταδίκους δεδεμένους τὰς χεῖρας ὀπισθεν καὶ τὸν τράχηλον γυμνὸν καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν γῆν κεκυφίαν· πελώριος δὲ δήμιος, ἄγριος καὶ βλοσυρὸς τὴν ὄψιν, ἔχων ἑνωμένην μεγάλην ἀμφίστομον μάχαιραν ἠτοιμάζεται ν' ἀποκόψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ πρώτου, περιεστοιχισμένος ὑπὸ δυνάμεως στρατιωτικῆς.

Τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν μεγίστη συγκίνησις ἐπεκράτει παρὰ πᾶσιν, οἱ δὲ κλανθμοὶ, οἱ ὀδυρμοὶ καὶ αἱ οἰμωγαὶ τῶν συγγενῶν τῶν καταδίκων ἀφικνοῦντο μέχρι οὐρανοῦ, μία σιδηρὰ χεῖρ, ἡ χεῖρ τοῦ ἁγίου ἀρπάζει τὴν μάχαιραν ἐκείνην ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δημίου, ἀποθεῖ τοῦτον καὶ καταρρίπτει μακρὰν διὰ δυνάμεως νεανικῆς καὶ ὑπερφυσικῆς, κόπτει τὰ δεσμὰ τῶν καταδίκων καὶ διὰ γλώσσης καὶ διανοίας ἐμπεπνευσμένης στηλιτεύει σφοδρῶς καὶ δεόντως τὴν μεγάλην ἀδικίαν τοῦ τε ἡγεμόνος Εὐσταθίου καὶ τῶν μοχθηρῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, ἐνώπιον ἀπάντων καταπλήκτων καὶ κεκηνότων διὰ τὸ σθένος καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Μεγάλου Ἀνδρός.

Μετὰ τινα λεπτά περίτρομος καὶ περιδεὴς προσέρχεται ὁ ἡγεμὼν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου, ὅστις καυτηριάζας καὶ αὐτὸς τὰς παρεκτροπὰς αὐτοῦ ἐξαναγκάζει νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν συγγνώμην αὐτοῦ μετὰ πλείστων ὑποσχέσεων ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι, ἐὰν τύχῃ συγγνώμης, οὐδὲν τοιοῦτον συμβήσεται παρὰ τὸν νόμον, τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν ἁγίαν θέλησιν τοῦ Ἐπισκόπου. Ἐκτοτε μεγάλη γαλήνη καὶ τάξις ἔβα ἴλενε πανταχοῦ τῆς Λυκίας ὑπὸ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα τοῦ κοινῆ Πατρὸς καὶ Προστά-

του. Ὁ ἡγεμὼν εἰς μεταβληθεῖς ἐπιλοτιμῆτο νὰ φανῆ ἀρεστὸς τῷ γεραρῷ ἀνδρὶ, οὐτινος τὰ θαύματα διεδέχοντο ἄλλα, ἡ δ' ἀγιότης τοῦ βίου ἐξεληθούσα τῶν ὀρίων τῆς Λυκίας διεδίδετο ἀνὰ πᾶσαν χώραν. Τὰ Μύρα κατέστησαν τὸ ἅγιον προσκύνημα τοῦ τότε χριστιανικοῦ κόσμου· οὐδεὶς ἀνεχώρει ἐκείθεν ἀνίας καὶ ἀπαραμύθητος· ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἁγίου ἐδοξάζετο τῷ Χριστοῦ ἡ μεγάλη δύναμις καὶ ἡ ἱερὰ πίστις καὶ θρησκεία.

Οἱ προμνησθέντες τρεῖς ἐνδοξοὶ στρατηγοὶ κατασπασθέντες τὰς ἁγίας ἐκείνας χεῖρας, αἵτινες τόσον θαυμαστῶς ἔσωσαν τοὺς τρεῖς ἀθῶους, καὶ τοὺς χρυσοὺς ἐκείνους λόγους φέροντες ἐν τῇ ψυχῇ ἀνεχώρησαν μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν μεγάλην Φρυγίαν, κατέστειλαν μετ' εὐκολίας τὴν στάσιν καὶ θριαμβεύοντες ἐπανήλθον ἐν μεγίστῃ δόξῃ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὅστις ἐπαινεσὰς ἐπλήρωσεν αὐτοὺς ἀλείρων πολλῶν δώρων. Ἐκτοτε παρήλθεν ἱκανὸς χρόνος· τὰ πάντα ἐλησημονήθησαν καὶ νέον γεγονός, λίαν ἀξιοθαύμαστον, φέρει αὐτὸς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸν ἐνδοξὸν βασιλεῖα, τὸν πεφημισμένον ἅγιον καὶ τοὺς τρεῖς μεγάλους στρατηγούς.

Τοῦ νέου τούτου γεγονότος αἰτία εἶνε ὁ φθόνος, τὸ ψυχοφθόρον καὶ ἀπαισίον τοῦτο πάθος τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ ἀγνή πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια καὶ πίστις, ἥτις κατὰ τὸ ἀψευδὲς καὶ χρυσοῦν τοῦ Σωτήρος στόμα δύναται καὶ ὄρη μεθιστάνειν (ΜΤΘ. 12' 20.)

Ἡ καταπληκτικὴ καταστολὴ τῆς στάσεως τῆς Μεγ. Φρυγίας, ὁ θρίαμβος καὶ ἡ εὐδοκίμησις τῶν τριῶν στρατηγῶν ἐξηγεῖται εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὸν φθόνον καὶ τὴν μοχθηρίαν τῶν ἰσοτίμων βαθμούχων, ὥστε οἱ τοὶ ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ὁμόφρονον καὶ ὁμόψυχον Ἐπαρχὸν Ἀβλάβιον διέβαλον τούτους παρὰ τῷ βασιλεῖ δι' ἐγκλημα ἐσχάτης προδοσίας· παρέστησαν αὐτῷ τοὺς ἀτυχεῖς τούτους ὡς συνωμοτοῦντας· καὶ ἐπιβουλευομένους τὸν φθόνον τοῦ βασιλέως καὶ τὴν γενικὴν τῶν καθεστῶτων ἀνατροπὴν.

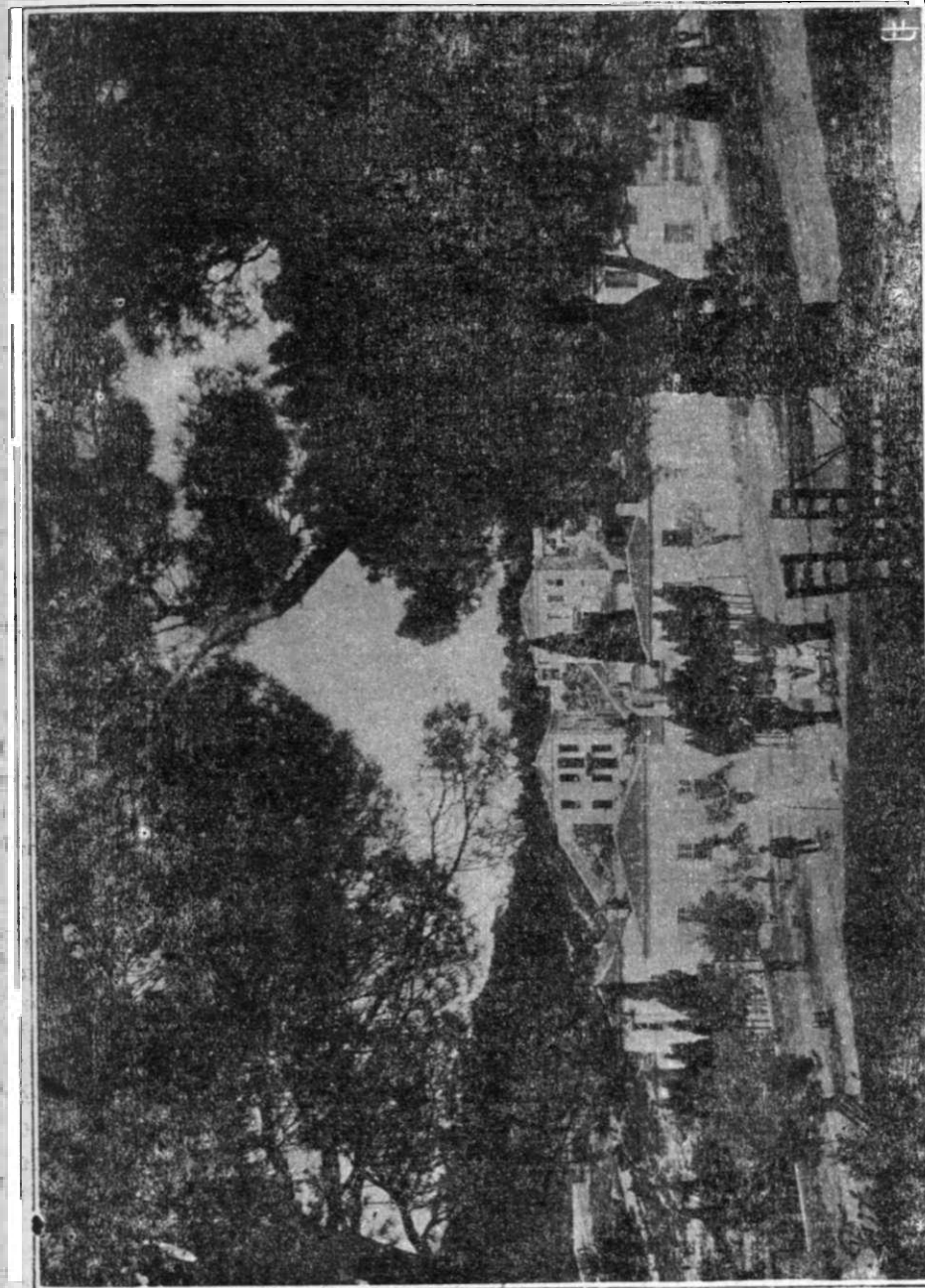
Αἱ ἐπιτήδεια αὐτῶν συνοφανταῖα καὶ διαβολαὶ ἦσαν οὕτως ἀληθοφανεῖς, ὥστε ὁ βασιλεὺς παραπεισθεὶς ὀρπεῖ αὐτοὺς ἐντὸς ἡμέρας καὶ σκοτεινῆς φυλακῆς καὶ διὰ βαρειῶν ἀλύσεων δεσμεύει τὰ μέλη ἐκεῖνα, ἄτινα ἐτίμησαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐδόξασαν καὶ πολλακίς ἔσωσαν τὸ κράτος.

Οὐδὲν αἰσχροτέρον τοῦ φθόνου, τῆς συνοφαντίας καὶ τῆς διαβολῆς!..

Οὐδὲν θλιβερότερον τῆς ἀχαριστίας, ἣν ἀποστρέφεται ὁ Θεὸς καὶ βδελύσσεται ἡ ἀνθρωπότης!..

Ὁ Νεποτιανός, ὁ Οὐρσος καὶ ὁ Ἐρφυλιανὸς ἐρωτῶσιν ἀλλήλους τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης πρὸς αὐτοὺς τοῦ βασιλέως συμπεριφορᾶς, κατόπιν τοσούτων τιμῶν καὶ ἀμοιβῶν καὶ ἐγκωμίων.

Ἐπαρῆλθεν ἔκτοτε ἱκανὸς χρόνος· οἱ ἀτυχεῖς στρατηγοὶ λησημονηθέντες ἐν τῇ φυλακῇ ὑφίσταντο ἀγογγύστως τὴν ἔδικον μὴνιν τοῦ βασιλέως, ἐλπίζοντες πάντοτε εἰς τὴν κατίσχυσιν τῆς ἀλη-

ἹΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑἴΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (Λύκα)

Ἐκ τῶν Ἐξοχῶν Κυδωνῶν

θείας

Ἐνῶ δὲ τὰ πάντα εὐρίσκοντο ἐν γαλήνῃ καὶ ἡρεμίᾳ, δύο μόνον ἡγρύπνονιν διηνεκῶς· ἅφ' ἐνὸς μὲν ὁ δεσμοφύλαξ τῶν καθειργμένων, ἀνὴρ σώφρων καὶ δικαιότερος τοῦ βασιλέως, καὶ ἕτερόν τι οὐδέποτε καθιῦδον καὶ γαλήνιον εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν... ὁ φθόνος.

Ὁ φθόνος ἦτο τεταραγμένος, ἐφ' ὅσον ἀνέπνεον οἱ τάλανες στρατηγοὶ· ὁ Ἀβλάβιος ἀνῆρχετο καὶ κατήρχετο τὰς κλίμακας τοῦ Παλατίου πειρώμενος νὰ πείσῃ τὸν βασιλεῖα ὅτι ἡ συνωμοσία ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς φυλακῆς μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τοῦ κράτους καὶ ὅτι εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποκοπῆ ἡ κεφαλὴ αὐτῆς διὰ τῆς καρατομήσεως τῶν ἐγκαθειρκτων!

Ἐπὶ τέλους θριαμβεύει ὁ φθόνος κατ' ἐπιφασίαν καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκδίδει καταδικαστικὴν ἀ-

πόφασιν· τὸ κακούρημα θὰ ἐτελεῖτο τὴν ἐπιούσαν, ἐὰν μὴ, ὁ ἀγαθὸς δεσμοφύλαξ κλαίων καὶ ὀδυρόμενος δὲν ἀνήγγελλε τὴν θλιβερὰν εἶδησιν εἰς τοὺς στρατηγοὺς.

Οὗτοι μετὰ πλείστων δακρῶν διαμαρτύρονται, μυριάκις ὁμολογοῦσι τὴν ἀθωότητά των καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀπελπισίᾳ των τῇ εἰσηγήσει τοῦ Νεποτιανοῦ γονικλινεῖς καὶ τὰς χεῖρας ὑψομένας πρὸς τὸν οὐρανόν: «Θεὲ τοῦ Νικολάου, κραυγάζουσιν, ὅστις ἔσωσας ἐνώπιον ἡμῶν τοὺς ἐν Λυκίᾳ τρεῖς ἀθῶους καταδίκους, Θεὲ τοῦ Νικολάου, σῶσον καὶ ἡμᾶς τοὺς οὐδὲν πταισάντας. Θεὲ τοῦ Νικολάου, μυριάκις καὶ ἀπειράκις ἐπικαλούμεθα τὴν ἀρωγὴν σου· σπεῦσον σῶσον ἡμᾶς ὅτι ἀδίκως ἀπολλύμεθα. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ, Κύριε...» ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπεκαλοῦντο

καθ' ἅπασαν τὴν ζοφερὰν ἐκείνην νύκτα.

Κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας ἀκριβῶς φοβερὸν ὄναρ ἐτάραττε τὸν ὕπνον τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Ἀβλαβίου ἡ ἀπειλητικὴ μορφή τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἐπιφανεῖσα καθ' ὕπνου εἰς μὲν τὸν βασιλεῦ « βασιλεῦ, ἔφη, τὸ τάχος ἀναστὰς τοὺς κατεχομένους τρεῖς παρὰ τῆ φυλακῆ στρατηλάτας ἄφες· μάτην γὰρ ἐσὺ φαντήθησαν· εἰ δὲ μή, κακῶς σε ἀπολώ, ὡς ἀνάξιον βασιλεύειν » εἰς δὲ τὸν Ἀβλάβιον « συκοφάντια, ἔκραξε, παῦσον κατασυκοφαντεῖν τοὺς ἀθώους, ἄλλως τῆς ζωῆς σου οὐ φείσομαι » ἐρωτηθεὶς παρ' ἀμφοτέρων, τίς ἐστὶν ὁ ταῦτα ἀξιῶν καὶ διατάσσων; ὁ δὲ, « Νικόλαος, εἶπεν ὁ ἐν τῇ Μυρέων πόλει, ὁ τῶν ἀδικουμένων προστάτης καὶ τῶν ἀδικούντων ὄξυς τιμωρός. »

Ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ Ἐπαρχος κατάπληκτοι ἀνίστανται τῆς κλίνης καὶ ἐξομολογοῦνται τὰ καθ' ὕπνου συμβάντα· ὁ πρῶτος καλεῖ παρ' ἑαυτῶ τοὺς στρατιγούς καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀποτεινόμενος « διὰ τινῶν μαγειῶν, λέγει, ταράσσετε τοὺς ὕπνους ἡμῶν καὶ πλείστα μηχανάσθε κατ' ἡμῶν κακία; »

Τότε ἐκείνοι δακρύνοντες ἔξεθηκαν τῷ βασιλεῖ διὰ πολλῶν τὴν ἀθωότητα καὶ ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τε αὐτὸν καὶ τὸ κράτος καὶ ἀφηγήθησαν τίνι τρόπῳ προσευχόμενοι ἐπεκαλοῦντο τὸν Θεὸν τοῦ Νικολάου πρὸς σωτηρίαν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὸ ὄνομα καὶ θαυμάσιος ἀπεκρίνατο αὐτοῖς ὅτι τὴν ζωὴν ὀφείλουσιν οὐχὶ εἰς αὐτόν, ἀλλ' εἰς τὸν Μυρέων Ἐπίσκοπον, πρὸς ὃν παρέσχεν αὐτοῖς τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθωσι καὶ νὰ εὐχαριστήσωσιν αὐτῷ διὰ τὴν σωτηρίαν.

Πολλῶ δὲ φόβῳ συνεχόμενος παρέσχεν αὐτοῖς χρυσοῦν Εὐαγγέλιον καὶ ἕτερον σκευὸς χρυσοῦν καὶ μανουάλια δύο χρυσαῖα διὰ τὸν ναὸν τῶν Μυρέων καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς νὰ εἰπωσιν αὐτῷ ὅτι ἐξετέλεσε τὴν καθ' ὕπνου διαταγὴν αὐτοῦ καὶ ἀείποτε ἔσται πρόθυμος αὐτῷ καὶ μυριακίς ζητεῖ συγγνώμην.

Οἱ τρεῖς στρατηγοὶ λίαν συγκεκινημένοι ἐπὶ τοῖς θαυμασίοις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἐπισκεφθέντες καὶ κατασπασθέντες διέδωκαν πανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης τὸ γενόμενον θαῦμα, διαπρύσιοι κήρυκες τοῦ Θεοῦ τοῦ Νικολάου καὶ τῶν πολυπληθῶν θαυμάτων αὐτοῦ γενόμενοι.

Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πρὸς τὸν Κύριον ἐπιδημίαν αὐτοῦ ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἐξηκολούθει καὶ ἐξικοκονθεῖ θαυματουργῶν, ὁσάκις τις καὶ δῆτῶν ναυτιλλομένων ἐπικαλεῖται μετὰ πίστεως θερμῆς τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ, καθ' ἃ ἀναφέρει ἡμῖν ἡ ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας παράδοσις περὶ τοῦ Μεγάλου Ἀγίου τούτου, ὅστις ὡς ἀστὴρ πρῶτον μεγέθους κοσμεῖ καὶ λαμπρύνει τὸ νοητὸν στερέωμα τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι οἱ νεωτερίζοντες τῆς υἱολογικῆς ἐποχῆς ἡμῶν μὴ ἔχοντες πίστιν ἀκραίφνη ἀπιστοῦσιν ἀκροώμενοι καὶ μελετῶν-

τες τὰ τοιαῦτα θαύματα, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ἐμφορούμενοι πίστεως ἀγνῆς καὶ ἀδιασείστου εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν καὶ τὴν παράδοσιν αὐτῆς, εἰς τὴν θειότητα τοῦ φιλανθρώπου ἡμῶν Σωτῆρος καὶ τὴν κατῆχυσιν τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας ἐν μέσῳ ἀπείρων ἀντιξῶν κωλυμάτων, οὐδέποτε θὰ παύσωμεν πιστεύοντες εἰς τὰ θαύματα τῶν Ἀγίων καὶ θερμότερα τὸν Ἅγιον Νικόλαον παρακαλοῦντες ἅψ' ἐνὸς μὲν νὰ φωτίσῃ τοὺς ἀπιστοῦντας πρὸς σωφρονισμόν, ἅψ' ἑτέρου δὲ νὰ προστατεύῃ ἀείποτε τὴν εὐσεβῆ καὶ ὠραίαν πόλιν τῶν Κυδωνιέων καὶ ὁδηγῆ ταύτην εἰς τὴν πρόοδον, τὸν ἀληθῆ πολιτισμόν, τὴν ἀγνῆν εὐσέβειαν καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν εὐδαιμονίαν.

† ΜΥΡΙΑ

ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙ ΤΗΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Εἶδα κορμιὰ δλοζώντανα
κορμιὰ μαρμαρωμένα,
χέρια κεφάλια θεικὰ
ἐδῶθι κεί ριχμένα.

Κ' ἐθάρρεψα πῶς βρέθηκα
ἔμπρὸς σ' ἁγιασμένο μνῆμα,
καὶ μὰ βαιθεῖα συγκίνησι
μοῦ ἔκοψε τὸ θῆμα.....

Ἐσκυφα καὶ προσκύνησα
τὰ χῶματα τὰ αἰώνια,
ποῦ κρύβουνε πλοῦτο, τιμὴ
καὶ δόξα, τόσα χρόνια.

Ἐστέναξα ἀπὸ καρδιάς
κ' ἐδάκρυσα μὲ πόνου,
γιατὶ ἐσυλλογίσθηκα
πῶς μείναν αὐτὰ μόνο.

Ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο μας
ἐκείνο τὸ ἀρχαῖο,
ποῦ ταπεινώνει σήμερα
τὸ γίγα Εὐρωπαϊο

Καὶ σχίζει πέλαγα, βευνά,
καὶ τόσα θυσιάζει,
γιὰ νὰ θαυμάσ' ἀπὸ κοντὰ
τὰ μάρμαρα τὰ Ἑλληνικά.

Πέργαμος

Χλωμὸ Φεγγάρι

ΑΠΟ ΤΟΥ 1780 - 1821

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Πρὸς καλοτέραν περιγραφὴν τοῦ κτιρίου ἂς φαντασθῶμεν πρὸς στιγμὴν τοῦτο ὑπάρχον καὶ τινα ἐπισκεπτόμενον αὐτό. Θὰ * εἰσῆγγοτο οὗτος διὰ τῆς Ἱθύρας τῆς ὑπηρεσίας ἐχοῦσης ἀνοιγίμα ἐνὸς περιήπου μέτρου καὶ κειμένης εἰς τὰ 2]3 περίπου τῆς νοτίας πλευρᾶς, ὅταν τις προηγῶρι ἐκ Δ πρὸς Α. Εἰσερχόμενος θὰ ἐβλεπεν ἐκ πλαγίου τὰς δύο μεγάλας λιθίνας κλίμακας, αἵτινες ἔφερον εἰς τὸ ἄνω πύλωμα τῆς Α. πλευρᾶς. Ἀρχόμενος δὲ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ κάτω ὀρόφου θὰ παρετήρει πρῶτον παρὰ τὰς κλίμακας καὶ κάτωθεν αὐτῶν 4 θαλάμους προσωρισμένους πρὸς κατοικίαν μαθητῶν, μετὰξὺ δὲ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου θαλάμου, ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ μεταξὺ τῶν δύο κλιμάκων τοίχον, τὴν κρήνην λαμβάνουσαν τὸ πηγῶν αὐτῆς ὕδωρ ἐκ τῆς κατὰ τὰ ΝΑ' τοῦ τετραγώνου κειμένης μεγάλης δεξαμενῆς ** τῆς Σχολῆς· ἔπειτα εἰς τὴν αὐτὴν πλευρὰν θὰ ἐβλεπε τὸ μαγειρεῖον προσωρισμένον διὰ τοὺς ἐν τῇ Σχολῇ διαιτωμένους διδασκάλους καὶ μαθητάς. Ἐκείθεν ἐξακολουθῶν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κάτω ὀρόφου καὶ προχωρῶν εἰς τὴν Β. πλευρὰν θὰ παρετήρει 18 θαλάμους πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν, ἔχοντας κάτωθεν ὑπόγεια. Κάμπτων δὲ πρὸς Δ. θὰ ἐβλεπε πάλιν θαλάμους, μεγαλύτερους τούτους, ἔχοντας ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τῆς πλευρᾶς τὴν μεγάλην Πύλην, εἰς τελευτὰς μόνον καὶ ἐπισήμους ὑποδοχὰς ἀνοιγομένην, συνορεύουσαν δὲ μὲ τὴν παραλίαν ὁδόν, διότι ἡ θάλασσα τότε ἐφθανε μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ νῦν Γυμναστηρίου. Τέλος προχωρῶν εἰς τὴν Ν. πλευρὰν θὰ παρετήρει πάλιν θαλάμους μαθητῶν.

Ἀνερχόμενος εἶτα διὰ μιᾶς τῶν μνημονευθειῶν κλιμάκων εἰς τὸν ἄνω ὀροφον παρετήρει εἰς τὴν Α. πλευρὰν τὰς παραδόσεις τῶν κατωτέρων ἐγκυκλίων μαθημάτων, εἰς τὴν Β. θαλάμους μόνον μαθητῶν, εἰς τὴν Δ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνωτάτων ἐγκυκλίων μαθημάτων, τῆς ἱστορικῆς δηλ. Ποιητικῆς καὶ τῶν Ἐπιστημῶν, ἔχουσαν σχῆμα ἡμικυκλίου καὶ ἴσως θεα-

τρικόν, ὑψουμένων δηλ. τῶν καθισμάτων καθ' ὅσον ἀπεμακρύνοντο τοῦ πρὸ αὐτῶν κενοῦ ἐπιπέδου μέρους· μετ' αὐτὴν ἐν τῇ αὐτῇ πλευρᾷ παρετήρει μεγάλην αἴθουσαν, περιέχουσαν λαμπρὰν καὶ πολύτιμον βιβλιοθήκην, ὡς καὶ εἰκονοστάσιον, διότι ἐαυτῇ οἱ μαθηταὶ ἐτέλουν τὰς κοινὰς αὐτῶν προσευχάς, καὶ περαιτέρω ἄλλην πάλιν αἴθουσαν, περιέχουσαν τὰ ὄργανα τῆς Φυσικῆς, Γεωμετρίας κ.τ.λ. Τέλος εἰς τὴν Ν. πλευρὰν παρετήρει μόνον θαλάμους μαθητῶν.

Ἐκ τοῦ ἄνω ὀρόφου ἐβλεπέ τις ἔσωθεν μὲν τὸν κατάφυτον ἐκ πορτοκαλῶν, λεμονεῶν κ.τ.λ. ὠραῖον κήπον, ἔσωθεν δὲ, εἰάν ἴστατο εἰς τὴν Δ πλευρὰν, τὴν ὠραίαν ἀποψιν τοῦ λιμένος.

Στοὺν φαίνεται ὅτι εἶχε μόνον ἡ Δ πλευρὰ καὶ πρὸς κόσμον βεβαίως τοῦ Οἰκοδομήματος καὶ ἵνα βασιάζῃ τὸν ἄνω ἐνταῦθα ὀροφον, ὅστις ἦτο εὐρύτερος τῶν ἄλλων.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Σχολῆς, ἵνα σταματήσωμεν ὀλίγον εἰς αὐτὴν, πρῶτον ἐννοεῖται πυρηνά εἶχε τὴν βιβλιοθήκην τῆς Σχολῆς Οἰκονομίου. Ἄλλ' ἵνα νοηθῇ ὁποῖαν στοργὴν ἔτρεφον οἱ πολῖται πρὸς τε αὐτὴν καὶ τὴν ὀργανοθήκην, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι τῷ 1814 οἱ Ἐπαρχοὶ ἐψήφισαν, κατὰ τὴν πρὸς τὸν Κοραῖν ὠραίαν αὐτῶν ἐπιστολήν, τὸ ποσὸν 5 χιλ. γροσίων πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκασιτέρων ὀργάνων· ἐν ἑτέρῳ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ ἐπεξηγουόμενος ὁ Καίρης ἔγραφεν ὅτι τὸ Γυμνάσιον ἂν καὶ ἔχη ἱκανὰ βιβλία ἑτερογλωσσοῦ, ὡς τὰ πρακτικὰ διαφόρων Ἀκαδημιῶν, τὰ συγγράμματα πολλῶν περιφήμων Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν, στερεῖται ὁμως Ἑλληνικῶν βιβλίων καὶ ὀργάνων Πειραματικῶν. Καὶ ὁμολογεῖ μὲν ὅτι εἶχε τὴν ἀεραντλίαν καὶ τὸ ἠλεκτρεῖον, ἀλλὰ προσέθετεν ὅτι ταῦτα δὲν ἐξήρχον εἰς τὸ Μουσεῖον, ἀλλ' ἦσαν ἀναγκαῖα πρὸς τούτους τὰ συγγράμματα τοῦ ἀθανάτου Κοραῖ, τὸ βαρόμετρον, τὸ θερμόμετρον, τὸ μικροσκόπιον, αἱ τρεῖς σφαῖραι, οἱ ἀστρονομικοὶ πίνακες, ἱστορία Φυσικῆ, στήλη τοῦ Βόλτα καὶ ἄλλα ὅσα ἤθελε κρίνει ἐκεῖνος ἀναγκαῖα. Γνωστὴ ἐπίσης εἶναι ἡ πρὸς τὸν αὐτὸν Κοραῖν ἐπιστολὴ τῶν Ἐφόρων διὰ τῆς ὁποίας ἐξήχον τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ὀρίζοντες χρηματικόν τι ποσὸν ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἡ συμβουλὴ τοῦ Κοραῖ νὰ ἐξοδεύσωσι τὰ χρήματα ἐκεῖνα πρὸς ἀγορὰν βιβλίων.

* Κατὰ διασθεῖσαν ἀτελεῖ περιγραφὴν μαθητοῦ τῆς Σχολῆς.

** Εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ δεξαμενὴ τοῦ νῦν Γυμνασίου, ἣτις εἶναι τὸ μόνον λείψανον τῆς Παλαιᾶς Σχολῆς.

Τόσον δὲ ὁ Κοραῆς ἦτο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς φιλομουσίας τῶν Κυδωνίων ὥστε ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ ἐπαινεῖ πρὸς ἄλλους αὐτοῦ καὶ προβάλλει ὡς ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν. Ἄλλὰ καὶ ὁ Κούμας καὶ ἄλλοι ἐπαινοῦσιν αὐτοῦ, διατριβογράφος δὲ τις ἐπιστέλλον τῷ 1820 ἐκ Παρισίων εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ ἐκδιδόμενον Λόγιον Ἐρμῆν ὀνομάζει τὰς Κυδωνίας· νέαν Μίλητον, Μητρόπολιν τῶν Φώτων ὄλης τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τὸ Σχολεῖον αὐτῶν τὸ καλύτερον τῆς Ἑλλάδος ὄλης ὑπερβαῖνον κατὰ τὴν τελειότητα, ὡς λέγει, καὶ τὸ τῆς Χίου καὶ τὸ τῆς Κηφύλου.

Τοὺς ἐπαινοὺς τούτους θὰ κατενοοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐὰν εἰσηρχόμεθα εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς ἐν τῇ Σχολῇ γινομένης ἐργασίας· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον προϋποθέτει τὴν βαθεῖαν μελέτην πάντων τῶν σωζομένων ἔργων τῶν μεγάλων τῆς Σχολῆς Διδασκάλων, ἵνα καταστή δυνατὴ ἡ πνευματικὴ αὐτῶν ἀναπαράστασις, πρὸς τοιοῦτον δ' ἔργον δὲν εἴμεθα ἀκόμη παρεσκευασμένοι.

Ἄλλ' ἂν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἡμᾶς εἶναι τοῦτο ἀδύνατον, εὐκολον ὅμως εἶναι νὰ φαντασθῶμεν τὰς μεγάλας αὐτῶν ἀρετάς, τὴν πυρίνην φιλοπατρίαν, τὴν ὁποῖαν ὑπὸ τὸ δάσσον ἔκρυπτον, τὴν διακαῆ ἐπιθυμίαν αὐτῶν πρὸς διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ ἐξάλειψιν τῶν λυμαινομένων τὴν κοινωνίαν κακῶν, τὴν ἀφιλοκέρδειαν καὶ τὴν αὐταπαύρησιν, αἵτινες ἦσαν προσόντα τῶν πλείστων διδασκάλων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἐπίσης δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἐν τῇ Σχολῇ δὲν ἐπεκράτει ἡ ψυχαγωγικὴ μέθοδος καὶ ἡ ἀρχαιοτέρα τῆς διὰ τῆς συσσωρευσεως ἀπάντων τῶν συνωνύμων ἐξηγήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου, δὲν ἐπεκράτην τὰ καλὰ Γραμματικά, τὰ ὅπῃ ἤδη τὸ πλῆθος ἐπέβη ὁ χαρίεις Λουκιανὸς καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ὁ ἐπιγραμματοποιὸς ἀποκαλῶν τοὺς γραμματικοὺς « τμωροῦχοις ἄλλοτρίης μούσης » καὶ « παισιόσκοτος ἀρχομένοισι, » τὰ ὅπῃ δὲ σφοδρῶς τότε διέσυσεν ὁ Κοραῆς. Ὅτι δὲν ἐπεκράτην ἐν τῇ Σχολῇ τὰ καλὰ Γραμματικὰ μαρτυροῦσιν οἱ περὶ αὐτῆς ἐπαινοὶ τοῦ Κοραῆ, μαρτυρεῖ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν.

Καὶ εἰς τὸ ζήτημα δὲ τῆς γλώσσης ἡ Σχολὴ συνετάσσετο πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Κοραῆ ἀποφεύγουσα τὰς ἀκρότητας, καὶ τοὺς χυδαϊστάς, οἵτινες καὶ ξένας λέξεις ἤθελον μετ' αὐτῆς νὰ ἀναμείξωσι, καὶ τοὺς ἀρχαῖοντας, οἵτινες ἐννόουν νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν, καὶ ἀκολουθοῦσα αὐτῇ τὴν μέσην βασιλικὴν ὁδόν. Καὶ ἂς μὴ ἀπατήσῃ ἡμᾶς τὸ ἐν τῷ « notes d' un voyage 1816—7, » τῷ Ἀμβροσίου Διδότου φερόμενον εἰς ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ψήφισμα καὶ ὁ ἐπιχολουθῶν αὐτῷ νόμος περὶ χρήσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, διότι τὸ τοιοῦτον ἦτο μᾶλλον ἀβρότης τις πρὸς

τὸν Διδότον, οἰκειότερον πάντως ἔχοντα πρὸς τὴν ἀρχαίαν, καὶ ἐκδήλωσις ἐνώπιον τοῦ ξένου, τοῦ ἐθνικοῦ ἀισθήματος, τὸ ὁποῖον ἐφθάνει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε οἱ ὑπογράφωντες τὸ ψήφισμα πρὸς τὸ ὄνομα αὐτῶν νὰ θέωσι καὶ παρωνύμιον ἀρχαϊκόν. Τούναντιον αἱ πρὸς τὴν Σχολὴν σχέσεις τοῦ Κοραῆ, οἱ διασωθέντες λόγοι τῶν Διδασκάλων αὐτῆς, οἱ λόγοι τῶν μαθητῶν δεικνύουσιν ὅτι αὐτῇ ἐν τῷ σπουδαίῳ τούτῳ ζητήματι ἠκολούθει τὸν Κοραῆν, καίτοι ὁ θέλων ἠδύνατο νὰ γράφῃ καὶ τὴν ἀρχαίαν μάλιστα εἰς ἐπιστημονικὰς συγγραφαί.

Ἐπίσης ἡ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἤθους διάπλασις ἐπετυγχάνετο ἐν αὐτῇ ἄριστα ὡς μαρτυρεῖ ὁ αὐτὸς Διδότος ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευθέντι βιβλίῳ ὁμολογῶν ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διατριβῆς αὐτοῦ δὲν ἤκουσεν ἐπιμητικὴν λέξιν διδασκάλου πρὸς μαθητὴν καὶ θαυμασίων τὸν σεβασμὸν τῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς Καθηγητάς, πρὸς τὴν Σχολὴν, πρὸς τὰ Σχολικὰ ἀντικείμενα.

Ἡ Σχολὴ ἐκλείσθη Κυβερνητικῇ διαταγῇ ἐπὶ τι διάστημα τῷ 1806, ἀνοικθεῖσης πάλιν τῆς παλαιᾶς, κατηγγέλθη δὲ πολλάκις.

Παρίστημι τῆς Σχολῆς ἀπετέλεσε καὶ τὸ Ἰδρυθὲν τυπογραφεῖον ὑπὸ τοῦ Κων. Τόμπρα, ὅστις εἶχε σταλῆ εἰς Παρισίους πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης· τὸ τυπογραφεῖον τοῦτο ἐλειτούργησεν ὑπὲρ τὰ δύο ἔτη τυπωθέντων ἐν αὐτῷ ἰκανῶν βιβλίων, διασωθὲν δὲ τῷ 1821 προσέφερον ἄλλας ἀλλαχῶ ὑπηρεσίας.

Ἐπισημότεροι τῶν Διδασκάλων τῆς Ἀκαδημίας εἶναι ὁ Γρηγ. Σαράφης (1803—1821), ὁ Βενιαμὶν ὁ Λέσβιος (1800—1812), ὁ Θεόφ. Καίρης (1811—1821) καὶ ὁ Εὐστράτιος Πέτρον (1812—1821), οἵτινες δίκαιον εἶναι νὰ ἀποτελέσωσι τὸ θέμα ἑτέρας ἡμῶν πραγματειῶν.

Ὁ μισθὸς τῶν Διδασκάλων ἀναφέρεται ὅτι ἦτο 800 γρ., τὸ ἔτος· ὡς δικαιολογητικὰ τοῦ ἀναφερομένου ἀριθμοῦ δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ἡ τότε ἀξία τοῦ νομίσματος, τὸ εὐκατάστατον τοῦ Σαράφη καὶ αἱ πρὸς τὴν πόλιν ὑποχρεώσεις τοῦ Βενιαμὶν καὶ Καίρη καὶ τέλος αἱ ἀπολαυαὶ τότε τῶν Διδασκάλων, οἵτινες ἐτρέφοντο ἐν τῇ Σχολῇ. Μισθοὶ μουσικοδιδασκάλων ἀναφέρονται 2500 γρ. τὸ ἔτος.

Μαθηταὶ ἤρχοντο εἰς τὴν Σχολὴν πανταχόθεν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπὶ Βενιαμὶν δὲ ποτε ἀναφέρεται ὅτι ἐφθάναν τοὺς 600. Καὶ ἀνεχώρησαν μὲν τινες μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Βενιαμὶν, ἀλλ' εἶτα πληροφορηθέντες περὶ τῆς σοφίας τοῦ Καίρη ἐπανήλθον. Πολλοὶ ἐκ τῶν ξένων δὲν ἦσαν ἐσωτερικοί. Οἱ δὲ πενήστεροι ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπορεύοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ὡς προηγουμένως τῶν εὐπορωτέρων, ὡς ψάλλται, ὡς ἱεροδίακονοι· τινες ἐξερῶνον λόγους καὶ διηγεταίους, ἄλλοι δὲ ἦσαν ὑπότροφοι αὐτῆς τῆς πόλεως.

Ὁ κύκλος τῶν μαθημάτων πιθανῶς ἦτο 3

ΠΕΡΙ ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΥΤΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΝ

—4 ἔτη. Ἐπόμενον δ' ἦτο ἐκ τοιαύτης Σχολῆς νὰ ἐξέλθωσι πολλοὶ τοῦ Γένους Διδασκάλου εἰς ἑξ αὐτῶν, ὁ μετὰ ταῦτα Σχολάρχης τῆς Μεγ. τοῦ Γένους Σχολῆς, Σαμυηλ ὁ Κύπριος, ἐν τινι λόγῳ αὐτοῦ διδάσκει ἡμᾶς ὅτι καὶ περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν κοινῶν Σχολείων ἐλαμβάνετο πρόνοια ἐν Κυδωνίαις καὶ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς αὐτὰ τῆς τότε φημιζομένης ἀλληλοδιδασκατικῆς μεθόδου.

Ἐπολείπεται νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς Σχολῆς. Ὁ Καίρης ἐν τῇ πρὸς τὸν Κοραῆν ἐπιστολῇ καλεῖ αὐτὴν Γυμνάσιον καὶ Μουσεῖον. Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης γνωρίζομεν ὅτι ἀπὸ τῆς σημασίας « Γυμναστήριον » βαθμηδὸν μετέπεσεν εἰς τὴν σημερινήν, διότι ἤδη κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν τοῖς Γυμναστηρίοις συνεδουζετο καὶ ἡ πνευματικὴ διδασκαλία, σπευδόντων ἐκεῖ τῶν σοφιστῶν ἵνα ἐπιδείξωσι τὰς γνώσεις αὐτῶν πρὸς ἄγρον μαθητῶν. Περὶ δὲ τῆς δευτέρας γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι σήμερον καλοῦνται οὕτω κτίρια εἰς τὰ ὅποια ἐναποτίθενται μνημεῖα τέχνης, ἱστορικὰ ἀντικείμενα ἢ καὶ φυσικὰ προϊόντα· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι αἱ Μοῦσαι ἦσαν θεαὶ τῶν Γραμμάτων, ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπῆρχε τὸ Μουσεῖον ὅπου διητῶντο σοφοὶ ἄνδρες καταγινόμενοι εἰς μελέτας καὶ ἐπιστημονικὰς ἐργασίας· τὰ ὀνόματα ἄρα ταῦτα, ἂν ἐνκαῦθα ἦσαν ἐν χρήσει, ἐδήλουν τὴν φιλολογικὴν τῆς Σχολῆς ἰδιότητα.

Τὸ κύριον ἐν τούτοις ὄνομα κατὰ τὴν παράδοσιν εἶνε « Ἀκαδημία ». Περὶ τῆς προσωνομίας ταύτης γνωρίζομεν ὅτι καθιερώθη κατὰ πρῶτον περὶ τῆς Σχολῆς τοῦ Πλάτωνος, ἐκ τοῦ ὁμωνύμου τόπου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδίδασκε καὶ ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ λεγόμενα μὲν ὀνομάσθη ἀπὸ τινος ἥρωος Ἀκαδήμου, πράγματι δὲ διότι ἔκειτο μακρὰν τῆς πόλεως ἐν ἀρχῇ, ὡς σημαίνει ἡ σύνθεσις τῆς λέξεως. Ἐκτοτε τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπεδόθη εἰς πολλὰς σχολὰς καὶ συλλόγους· γνωστοτάτη δ' εἶναι ἡ ἐν Γαλλίᾳ τῶν Ἀθανάτων, ἣτις περιλαμβάνει τοὺς τεχνίτας τοῦ λόγου ἐν παντὶ εἶδει, συγγραφεῖς Π.Χ., ῥήτορας, πολιτικούς, δημοσιογράφους, μυθιστοριογράφους. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ὑποθεθῇ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ κυρία τῆς σήμερον σημασία· διότι Ἀκαδημαῖοι ἐκλήθησαν καὶ σύλλογοι περὶ τὰς καλὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1657 ἀναφέρονται Ἀκαδημαῖοι τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν· ἡ ὀνομασία δ' αὕτη πιθανῶς ἐδόθη εἰς τὴν Σχολὴν ἡμῶν, ἵνα δηλώσῃ τὴν ἐν αὐτῇ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς κλασσικὰς σπουδὰς καλλιέργειαν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν.

Τὴν ἐκπαιδευτικὴν ταύτην κίνησιν ἀποτόμως διέκοψε τὸ 1821 καὶ ἡ Ἀκαδημία μόνον αὐτῆς ἔχουσα κατέλειπεν εἰς ἡμᾶς τὴν δεξαμενὴν· ἀλλὰ τύχη ἀγαθὴ ἐκ τῆς τέφρας αὐτῆς ὡς ὁ μυθολογούμενος φοῖνιξ ἀνέδου τὸ νεώτερον « Γυμνάσιον ».

Κυδωνίαι

I. Καραμπλιάς δ. φ.

Παρ' ἡμῖν ἀπὸ τινῶν χρόνων, οἱ ἐξασκούντες τὴν τοῦ Μεσμέρου μέθοδον κατεδικάζοντο ὡς ἀγύρται ὑπὸ τῆς κοινωνίας. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ ἰδία κοινωνία ἦτις κατεδικάζετο τοὺς Μεσμεριστάς, ἐχειροκρότει καὶ ἠσπάζετο ἀφ' ἐτέρου τὸ φαινόμενον τῶν κινουμένων τραπεζῶν, ὧν ἡ θάσις ἔλκεται ἐκ Σμύρνης ἀνακαλυφθεῖσα ἀπὸ αἰῶνος περὶ τοῦ ἐν τῇ Χιακῇ οἰκογενεῖᾳ Σαμωτάκη καὶ ἐξερευνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου πάππου μου καὶ περιφανῶν τότε Ἰατρῶν Μαρτίνου Κλάδου, καὶ θεοῦ μου ἱατροφιλοσόφου Γαληνοῦ Κλάδου· ἀποδοθεῖσα δὲ λίαν λογικῶς εἰς εἰδικόν τι βεῦμα ἠλεκτρικόν, ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἀπορρέον, οὐ καλῶς ἀγωγὸς τυγχάνει πᾶν θερμαινόμενον σῶμα, ἰδίως ὅμως τὸ ξύλον καὶ ἡ μέταξα. Ὡς δὲ ἐν τῷ Μεσμερισμῷ περιπίπτει ἀνταντακλαστικῶς διὰ τῆς προσηλώσεως εἰς λήθαργον τὸ μαγνητιζόμενον ἀντικείμενον, οὕτω ἀλλὰ κατ' ἀντίστροφον λόγον διὰ τῆς προσηλώσεως, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κέντρου ἐπιδρῶσιν ὅλοι οἱ τῶν νεύρων ἄξονες τοῦ νευρλήμματος διὰ τε τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν σημείων, προξενούντες τὴν κίνησιν παντός σώματος ἔχοντος ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸ ἐπιπηρεάζον ἀντικείμενον. (Υποβολή)

Καὶ παρεσγγαγον μὲν ἐξωδίκως τὸ τῶν κινουμένων τραπεζῶν ὅλως ἀσχετον τῇ ἡμετέρᾳ μελέτῃ ζήτημα καθ' ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν μεγίστη μερὶς σημαινόντων ἀνδρῶν ἐξήσκει τὸ τῶν κινουμένων τραπεζῶν πείραμα πρεσβεύουσα τοῦτο ὡς ὄγδοον θαῦμα.

Ἐὰν πρὸ τριῶν ἢ τεσσάρων αἰῶνων οἱ ὄπαδοι τῶν Τουρκομετάδα καὶ οἱ San Pietro di Arvones, οἱ πιστοὶ στρατηλάται τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἅγιοι ὄπαδοι τοῦ Λαῖβλα, οἱ ἀναβιβάσαντες εἰς τὰς στρέβλας μυριάδας ἀθῶν ψυχῶν ἐξ ἀπλουστάτων ἐμπνεόμενοι τοπικῶν ἰδεῶν, ἐὰν τὸ ἱεροδικαστήριον ἐλείνο λέγω προσήρχετο ἐν μέσῳ ἡμῶν σήμερον, ἦθελε μᾶ φωνῇ καταδικάσῃ ἡμᾶς ἅπαντας εἰς τὸν διὰ πυρᾶς θάνατον· ἴσως δὲ τότε ἡ σποδὸς ἡμῶν θὰ ἠπελάει τὰ ὀπισθοδρομικὰ ἐκείνα πνεύμα-

τα, ὧν ἡ ἰδιοτέλεια καὶ φαυλότης ἐπὶ πολ-
λά ἔτη ἐκώλυσε τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορεί-
αν τοῦ πολικοῦ τῆς ἐπιστήμης ἀστέρος.

Τὰ πράγματα ὅμως ἔχουσιν ἄλλως σή-
μερον· αὐτὸς ὁ ἴδιος θρησκευτικὸς δάκτυ-
λος παρέχει ἡμῖν ἄπειρα τὰ μέσα τῆς ἀ-
νιχνεύσεως παντὸς ὀρθοῦ καὶ δὴ τὴν μετὰ
λόγου ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας.

Οἱ κατὰ καιροὺς παρ' ἡμῖν καταγίναντες
πρὸς ἀνίχνεισιν τοῦ φωτὸς τῆ σκιαρᾶ
τοῦ Μεσμέρου ἀνακαλύψει, ὡς προείπομεν
κατηγγέλθησαν ὡς ἀγύρται καὶ ἡμεῖς αὐ-
τοί, ὅτε ἠκούομεν εἰσέτι νεάζοντες τὰ ἐ-
πιστημονικὰ τῶν διδασκάλων μας διδάγμα-
τα καὶ ἦντλει τὸ ἡμέτερον πνεῦμα τὰ νά-
ματα τῆς ἀληθείας, κατεδικάζομεν εἰς πε-
ριφρόνησιν τοὺς ἐξασκοῦντας τὸν ὑπνωτισ-
μὸν καὶ σπουδάζοντας τὰ σοφὰ ταῦτα ζη-
τήματα. Ὅταν ὅμως πρὸ τριακονταετίας
ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐν μέσῳ τῆς εὐρυτάτης ἡ-
μῶν πελατείας παρέστημεν θεαταὶ πολλῶν
τοιούτων φαινομένων, ἐξέστημεν, ἐθαυμά-
σαμεν, κατεγίναμεν, πολλὰ πειράματα ἐπὶ
πειραμάτων * ἐνηργήσαμεν καταλλήλως,
ὥστε νὰ πλησιάσωμεν σήμερον εἰς τὸ εὐ-
τυχὲς ἐκεῖνο συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον δι' ἐ-
πιμονῆς σιδηρᾶς οἱ τῆς ἐπιστήμης μύσται
θα φέρωσιν εἰς αἴσιον πέρας πρὸς τὸ καλὸν
τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

Πρὸ τριακονταετίας ἐν Θεσσαλονίκῃ πα-
ρέστημεν θεαταὶ τῶν ἀκολούθων ὑστερικῶν
εἰκόνων ὡς διὰ βραχέων θὰ περιγράψω.

Ἐκαστος ἐξ ἡμῶν θεθαίως παρέστη πρὸ
τινος λυπηρᾶς εἰκόνας οἰκογενειακοῦ βίου
ἢ θὰ ἠκουσεν ἴσως ὅτι ἡ δεῖνα ἢ τὰδε Κυ-
ρία κατέπεσε λιπόθυμος. Ἡ πρόσκαιρος δ'
αὕτη ἀπώλεια τῶν αἰσθητηρίων τοῦ ἀνθρώ-
που κοινῶς μὲν καλουμένη λιποθυμία οὐδὲν
ἕτερον εἶνε ἢ ὁ ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς τῆς
ἀρχαιότητος ψυχολόγου Καρτεσιῦ καλου-
μενος λήθαργος· ὁ δίκην νεφέλης καλύπτων
τὰ κέντρα τοῦ ἐγκεφάλου ὅπου ἐδράζει ἡ
ψυχὴ τοῦ Καρτεσιῦ. Κατὰ Γαληνὸν δὲ εἶ-
νε πίεσις τοῦ φρενικοῦ νεύρου διακλαδιζο-
μένου ἐπὶ τοῦ διαφράγματος, ἐφ' οὗ ἐπρεσ-
βεύετο ἡ ἔδρα τῆς ψυχῆς.

Τὸ θέβαιον ὅμως εἶναι κατὰ τὸν μέγαν
νευρολόγιον Charcot ἀναγνώσαντα περισπού-
δαστον φρενολογικὴν μελέτην ἐν τῇ Ἰατρῶ-

κῆ τῶν Παρισίων Ἀκαδημία ἐν ἔτει 1882,
εἶτι ἡ λιπόθυμος αὕτη κατάστασις, ἦν λή-
θαργον ἀπεκάλεσαν, οὐδὲν ἕτερον εἶνε ἢ
βαθὺς ὕπνος προελθὼν ἐξ ἀπλῆς ἐντυ-
πώσεως ἀντικειμένου τινὸς ἢ Ὑπνωτισμοῦ.

Ἐὰν ὁ χῶρος ἐπέτρεπεν ἡμῖν, εὐχαρί-
στως ἠθέλομεν ἐκτυλίξει τὴν φυσιολογικὴν
κατάστασιν τοῦ ἐγκεφάλου ἐν καταστάσει
ὑπνου (σχετιζομένου μετὰ τῆς ἀνά χειρας
μελέτης ἡμῶν) κατὰ τὰ πειράματα τοῦ πε-
ριφανοῦς ἀγγλοῦ φρενολόγου (Durham)
ὅστις οὐ μόνον τὴν καθολικὴν ἀναιμίαν
ἀπέδειξεν, ἀλλὰ καὶ τὴν σχετικὴν μείωσιν
τοῦ θάρους τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
ῶρα ὑπνου, διὰ συσπάσεως μυϊκῆς ἅμα δὲ
καὶ νευρικῆς προκαλουμένης, ἐν εἶδει ἐλα-
φρᾶς καταληψίας, ἣτις κατὰ τοῦτο δια-
φέρει τοῦ ληθάργου, ὅτι πλὴν τῆς καθο-
λικῆς τοῦ σώματος ἀναισθησίας, ἣτις ἐπι-
κυροῦται διὰ παρακεντήσεως βελόνης, καὶ
ἐγχειρήσεις ἢ τοκετοὺς δυνάμεθα νὰ ἐκτε-
λέσωμεν ἐν παντελεῖ ἀναισθησίᾳ.

(Ἔπεται συνέχεια)

Σμύρνη
ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΟΥΤΟΥΒΛΛΗΣ Ἰατρός

Σ' ΤΟΝ ΑΝΕΜΟΜΥΛΟ ΤΟΥ ΚΟΥΚΛΟΥΤΖΑ

Ὁ χρόνος ποῦ τὴ λήθη του ὅπου
περάσ' ἀφίνει
καὶ στῆς καρδιαῖς παρηγοριὰ κι' ἐλπίδα
μ' αὐτὴ δίνει
σ' ἐσέ τὴν ἔριξε βαρειά !

Καὶ τώρα στέκει ξρημος γυμνὸς
καὶ ῥιμασμένος
καὶ μὲς τὸ κούφιο σου κορμὶ φωνάζει
φωλιασμένος
ὁ Γκιώνης, τ' ἄχαρο πουλί !

ΣΜΥΡΝΗ

Ὅδυσσεύς Ε. Χριστοδοῦλου.

* Περὶ ὧν ἀτόπτῃς μάγισυς ὁ πολὺς κ. Δ. Βαθουινιώτης τὴν ἐν
τῷ σπουδαστηρίῳ μου λαβόντα χώραν μετὰ θαυμασμοῦ διὰ μακ-
ρῶν ἐπραγματεύθη ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ κ. Κ. Σκόκου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑ ΖΑΠΛΟΥΤΟ & ΖΩΓΡΑΦΟΙΛΙΜΩΤ ΟΝΤΕΣ

Γ'

Ἀνέκαθεν ἐκεῖνοι τῶν καλ-
λιτεχνῶν ἠυδοκίμησαν καὶ ἐν
εὐδαιμονίᾳ τὸν βίον διήγαγον,
οἵτινες ἐξῆσαν εἰς κέντρα ἐνθάδε
ὁ Πακτωλὸς ρεεὶ ἀκράτητος,
οἵτινες ἐκολάκευσαν τὰ κατὰ
τόπους ἔθιμα καὶ τὰς ἐφημέ-
ρους ὀρέξεις τῶν ἀτόμων ἢ οἵ-
τινες ἠτύχησαν νὰ περιστοι-
χισθῶσιν ὑπὸ εὐπατριδῶν διη-
νεκῶς ὑποστηρίζοντων αὐτοῦς.
Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κα-
τηγορίαν ὑπάγεται ὁ μέγας ζω-
γράφος Πέτρος Παῦλος Ροῦμπενς, ὅστις ἠ-
κμασε περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΖ'. ἐκατονταε-
τηρίδος καὶ κατέστη περιώνυμος διὰ τὴν
μυθώδη πολυτέλειάν του. « Πᾶς ξένος ἐπι-
σκεπτόμενος τὴν Ἀμβέρσαν, γράφει ἡ Le-
cture, εἶτε χάριν τῶν ἐμπορικῶν αὐτοῦ συμ-
φερόντων εἶτε χάριν ἐπιστημονικῶν μελε-
τῶν, δὲν ἀπηξίου νὰ ἐφοδιασθῆ διὰ συστα-
τικῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ζωγράφον, οὐ τὸ
ὄνομα καὶ αἱ μετὰ ὑψηλῶν προσώπων σχέ-
σεις του, ἐμελλον νὰ τὸν διευκολύνωσιν εἰς
τὰς ἀναζητήσεις του. Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸν
καλλιτέχνην εἰσήγετο ἐντὸς εὐρέος κήπου
καὶ διὰ καλλιμαρμάρων στοῶν, κεκοσμημέ-
νων δι' ἀγαλμάτων καὶ τοιχογραφιῶν ὠδηγεῖτο
ὑπὸ λόχου ὑπηρέτων εἰς μεγάλην αἴθουσαν,
ἣς ἢ ἐκ μέλανος μαρμάρου καπνοδόχος, αἱ
δρῦναι σκευοθήκαι, οἱ Περσικοὶ τάπητες καὶ
πολύτιμοι τινες εἰκόνες προέδιδον τὸν πολυ-
δάπανον τοῦ ἰδιοκτήτου βίον. Ἐκεῖθεν ὁ ἐ-
πισκεπτής ὠδηγεῖτο εἰς θάλαμον λαμπρῶς
πεφωταγωγημένον· ἐκεῖ ἔκειτο τὸ ἐργαστή-
ριον τοῦ ζωγράφου, ὁπόθεν ἐξῆλθον τόσαι
εἰκόνες περικοσμοῦσαι τῶν ἡγεμόνων πλου-
σίας αὐλάς. Ἐκεῖ, ἀνὴρ τις περιφέρεται
κρατῶν χρωστήρα καὶ ἐκτοξεύων κατὰ
διαλείμματα φράσιν τινὰ εἰς τὸν γραμ-

ματέα του ἢ εἰς τὴν εἰκόνα του καμμίαν
πενιά. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ὁ ἐπίσημος
πρεσβευτὴς τῆς Βασιλείσης τῆς Φλάνδρας,
ὁ φίλος τῶν Βασιλέων τῆς Ἰσπανίας καὶ
Ἀγγλίας ὁ ζωγράφος τῆς βασιλομήτορος
τῆς Γαλλίας, ὁ Ροῦμπενς. Ὅταν ὁ ἐπισκέ-
πτῆς τὸν πλησιάσῃ, ὁ καλλιτέχνης τῷ εὐ-
χεται τὸ « ὡς εὐ παρέστης » καὶ ἐπειτα ἐξα-
κολουθεῖ νὰ ζωγραφίσῃ, ὑπαγορεύη καὶ ἀ-
κροᾶται τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Τακίτου, χω-
ρὶς ἐν τούτοις νὰ παύσῃται διαλεγόμενος με-
τὰ τοῦ ξένου του. Ἐπὶ τέλος ἀποθέτει τὸν
χρωστήρα, καὶ ὀδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὴν αἴθου-
σαν τῶν συλλογῶν, αἵτινες περικλείονται ἐν-
τὸς μεγάλης στρογγύλης σκευοθήκης φωτι-
ζομένης ἀνωθεν ὡς τὸ Πάνθειον τῆς Ρώμης
καὶ συνίστανται εἰς πολυτίμους λίθους, ἀ-
γάλματα καὶ ἀγγεῖα, αἵτινα μὲν μακρὰς
ἀναζητήσεις ἀπεκόμισεν οὗτος ἐξ Ἰταλίας.
Παραπλεύρως ἔκειτο ἡ Βιβλιοθήκη σπάνιων
βιβλίων μεστή καὶ ἀπώτερον πως πρὸς τὸ
ἄλλο μέρος τὸ ἐργαστήριον τῶν μαθητῶν τοῦ
Ροῦμπενς. Ἐκεῖ ὑπῆρχον καὶ σταυροὶ ζῶων
ὧν ὁ ζωγράφος ἐμελέτα τὰς κινήσεις χωρὶς
νὰ ἐξέρχεται.

« Ὁ Ροῦμπενς πλὴν τῆς οἰκίας ταύτης εἶ-
χεν ἐτέρας ἐπτὰ, πρὸς δὲ καὶ ἱκανὰς ἐπαύ-
λεις, ἐν αἷς ἐξεῖχεν ὁ πύργος τοῦ Στῆν περι-
λαμβάνων λαμπρότατα τοπεία, δάση, ἔλη,
λίμνας. Ἡ ἀκολουθία του ἦτο τοσοῦτον πο-
λυάνθρωπος, ὥστε ὁ δοῦξ τῆς Βραγάντης,
ὅστις εἶχε ποτε προσκαλέσει αὐτὸν εἰς Βίλ-
λα Βιτσιόζα, φοβηθεὶς τὰς δαπάνας μίας
τοιαύτης φιλοξενίας πέμπει ἀπεσταλμένον
ἵνα τὸν σταματήσῃ καθ' ὁδὸν καὶ τῷ
προσενέγκῃ 1000 φρ. δῶρον. Ἄλλ' ὁ γεν-
ναὶόδωρος ζωγράφος ἀπέρριψεν αὐτὸ καὶ ἀ-
πῆντησεν « ὅτι δὲν προτιθέτο νὰ ζωγραφίσῃ,
ἀλλὰ νὰ διασκεδάσῃ, ἐπὶ τινὰς στιγμὰς
εἰς τὴν ἑπαυλιν τοῦ δουκός, ἐφ' ἣ καὶ ἐκ-
μισε δι' ἑξοδὰ του 10 ἑκατ. φράγκων! »
Κυδωνίαι Δ. Βογαζιανὸς

ΜΙΑ ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΕΚΘΡΑΛΙΑ

Ἐγὼ κί' ὁ Μιχαὴλ Σπανὸς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ παχύτατα μουστάκια του τὰ ὁποῖα ποικιλοτρόπως ἐπλασιοῦντο κατὰ πᾶσαν γεῦσίν του καὶ εἰς λουτρὸν ἀναπόφρευκτον ὑπεβάλλοντο μεθ' ὄλην τὴν κατ' ἐκείνο τὸ ἔτος λειψυδρίαν, εἰμεθα διδάσκαλοι μιᾶς Κοινότητος, ἧς οἱ ταγοὶ πελώριοι Τσορπατζῆδες δύο μόνον πράγματα πανευλαβῶς ἐλάτρευον: τὰς σπονδὰς πρὸς τὸν Θεὸν Βάχχον καὶ τὸ Κοινοτικὸν ταταμεῖον, τὸ ὁποῖον μεθ' ὄλην τὴν ἀδυναμίαν καὶ καχεξίαν του, κατὰ κανόνα τοῦ τυφλοῦ Ἐρωτος, τοῖς ἦτο ἢ πολυτίμητος ἐρωμένη.

Συνῶδὰ τοῖς κοινοτικοῖς κανόσι ὁ πλέον προγᾶστορ ἐξ αὐτῶν ὁ διὰ τῆς πλατυτέρας ζώνης του ἐπιβλητικώτερος ἀντεπροσώπευε καὶ τὴν Πνευματικὴν τοῦ τόπου Ἀρχὴν καὶ κατὰ τὸ "Αὐτὸς ἔφα"

καὶ κλειδοκράτωρ καὶ τηρητὴς τοῦ Ταμείου ἐγένετο.

«Κῆτος γὰρ οὗτος μεγίστους βροχθίζειν δυνάμενος ἰχθύς.»
Διηγήσαμεν χάριτι θείᾳ καὶ δι' εὐχῶν τοῦ πλέον προγᾶστορος Τσορπατζῆ, Ἐντιμοτάτου προκρίτου, Ἐξοχωτάτου Ἐφόρου καὶ Εἰδικοῦ Ταμίου καὶ τηρητοῦ πάντων τῶν τῆς ἀφορίας θεσμῶν, τὸ ἀπὸ τὰς Ἀρχὰς τοῦ Σχολικοῦ ἔτους μέχρις Ἰανουαρίου διάστημα ἐν μόχθοις, κόποις, παγετοῖς, νηστεία καὶ συνελῶς καὶ ἀγρυπνία χωρὶς νὰ τύχωμεν οὐδεμιᾶς εὐδοκίας τοῦ Ἐντιμοτάτου Ταμίου.

Εἶνε ἀληθές ὅτι πλειστάκις ὑπεβάλαμεν εἰς τὴν προγαστορικὴν Ἐξοχότητά του τὰ παράπονά μας ὑπενθυμίσαντες αὐτῇ τὸ νησιτικὴ ἀρκοῦδα δὲν χορεύει διὰ χωλαίνοντος τοῦ στομάχου τῶν διδασκάλων, χωλαίνει ἢ ἐκπαίδευσις, ἀλλ' ὁ Ταμίας - - ἐγένετο Ἱερεμίας θρηγῶν καὶ ὀλοφνυρόμενος καὶ προφασιζόμενος προφάσεις ἐν - - - (ἀν-ομοίαις)

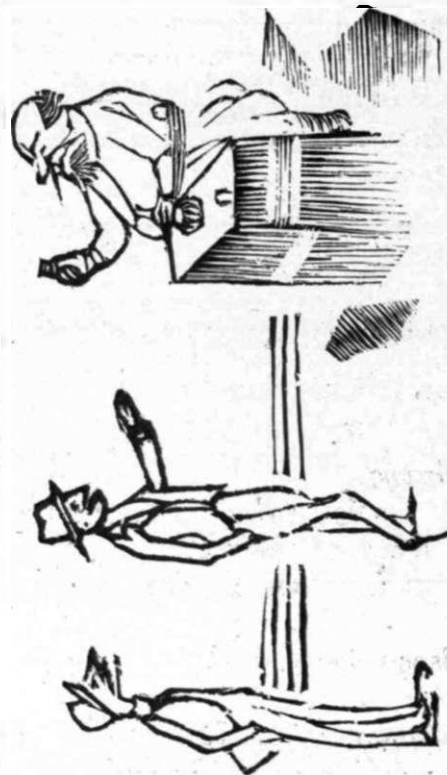
Ἐνθυμοῦμαι τότε πῶς ἐκλίναμεν ἐνώπιόν του συνηρημένον οὕτως εἰπεῖν τὸ ῥῆμα πεινάω τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Σου-

ρὴν πᾶς διδάσκαλος κλίνει ἀσυναίρετον.

Ὁ Ταμίας ὅμως εἰς τοιαύτας κλίσεις δὲν ἐκάμπτετο. Πάντοτε δὲ εὐμενῶς φερόμενος μᾶς προσέφερε ῥακὴν.

—Μὰ - - - ἐτόλμησα νὰ τῷ παρατηρήσω πολλάκις, δὲν στερούμεθα ὀρέξεως . . .

—Πηῆτε ἓνα παιδιά μου, ἀπῆντα κινῶν τὴν κεφαλὴν τὴν τοιαύτην λογικὴν ἐμ-

Πηῆτε ἓνα παιδιά μου!

περιέχουσαν θωπεύων τὴν γενειάδα του πρὸ τῆς ὁποίας ἠνωρθοῦντο ὀργίλαι αἱ τρίχες τοῦ μύστακος τοῦ συναδέλφου Σπανοῦ.

Ἐδοκιμαζόμεθα ἐπὶ τόσον, εἰς δὲ τὰς πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ἐγγράφως γενομένας παραστάσεις μας ἐλαμβάνομεν εἰς ἀπάντησιν καὶ ἀπελπισίαν τὰ ἐξῆς στερεότυπα. «Σᾶς συνιστῶμεν ἐφεκτικότητα μετριοπάθειαν, Ὑ - - - πομονήν! !»

«Κεκορυσμένοι στόμαχοι κενοὺς θὰ νουθετῶσι.»
ὀρῶμενος ἐκραύγιζον ὅτε ὄριτων τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τινος ἱστορικῆς δι-

ἐμὲ καταστάσης ἐπιστολῆς βλέπω καὶ ὑ-
στερόγραφον.

Υ. Γ. Εἶπατε τῷ κ. ταμῖα νὰ εἰσπρίξῃ καὶ ἀποστείλῃ τὴν κεκανονισμέ - - - νην.

Ὀλίγον ἔλειψε νὰ μᾶς ἔλθῃ κόλπος.
Ἐκορμάσαμεν τὰς χεῖρας, εἶδεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ μὲ μὴ καλὴ νύκτα ἐχωρίσθημεν ἵνα - - - ἐν ἀγρυπνία λατρεύσωμεν τὴν θεότητα τοῦ Αἰόλου ὑπὲρ τῆς τεταλαιπωρημένης γαστρὸς μας τῆς ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν μουσουργούσης τὴν Grand Via.

Ἐκλίναμεν τὰς κεφαλὰς μας καὶ δάκρυοι καὶ πεινὴ ἐκοσμήσαμεν τὰς ἡμετέρας στρωμνάς, ὅτε ἠκούσαμεν κρονομένην τὴν θύραν τοῦ οἰκήματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλάμβανεν εἰς τὸ τέλος καὶ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν «μας» ἐὰν θὰ εἴχομεν πληρώση τοῦλάχιστον ἐνὸς μηνὸς ἐνοίκιον.

Δὲν εἴχαμεν δυνάμεις σωματικὰς πλέον νὰ τρέξωμεν ν' ἀνοίξωμεν.

Μὲ φωνὴν ἡμίτονον καὶ οἱ δύο ἤρωτήσαμεν.

—Ποῖος εἶνε;

—Ἀνοῖξατε. Ἐγὼ ὁ Χατζανδρωνῆς ὁ κανδηλανάπτης.

Ἴδου ἐν "φῶς" ἐπὶ τέλους παρηγορίας εἰς ἐν τοσοῦτον σκότος.

—Ἐχεις ἐπάνω σου κανένα κηρὶ; τὸν ἠρώτησα.

—Βρὲ ἀδερφέ ἀνοῖξατε τι θὰ τὸ κάμητε τὸ κηρὶ;

Κατεβαίνομεν καὶ οἱ δύο ψαύοντες δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τὰ θεοσκότεινα μὲ καταβάσεις ἀσυντάκτους φουκὰ, ἀφ' οὗ ὁ κ. Καταβαίνης ἐν τῷ συντακτικῷ του οὐδὲν σχετικὸν ἀνέφερε περὶ διατροφῆς καὶ μισθοδοσιῶν διδασκάλων.

—Οἱμοὶ! σκότος ψηλαφητὸν ἐκραύγαζεν ὁ Σπανός. Τῶν ἔσω γὰρ σκοτασμῶν δονέντων μύριοι ἐξωτερικοὶ ἔπονται.

Μετὰ μυσία πρὸς τούτοις ψηλαφήσεις καὶ ἀναψηλαφήσεις ἐπὶ τῆς κλειδωνιᾶς εἰσηγάγομεν τὸν Μέγαν Ἐκκλησιάρχην τῆς Κοινότητος Χατζανδρωνῆν εἰς τὴν θεοσκότεινη φωλεάν μας.

—Μὰ οὔτε πετρέλαιον ἔχετε ἀδερφέ;

—Ἀφ' οὗ ἐστερήθημεν οἴκτου καὶ ἐλῆ-
τον . . .

Καὶ σιηρίζοντες ἐπὶ τῶν βραχιόνων

Οἱμοὶ! σκότος ψηλαφητὸν

μας τὸν μεθ' ὄλον τὸν φωτεινὸν τίτλον του συσκοτισθέντα ἄνδρα, ἀνεβημεν τὴν βρογμοῖς καὶ τριγμοῖς διαμαρτυρομένην κλίμακα τοῦ ἄνευ κτητικῆς ἀντωνυμίας οἰκήματος.

—Ὁ Ἄδης φίλοι μου προτιμότερος εἶνε μὰ τὴν ἀλήθεια! εἶπεν ὁ Χατζανδρωνῆς πικρανθεῖς.

—Καὶ ποῦ νὰ ἠσθάνεσο τὴν διαμαρτυρίαν τῆς μώλωπι καταστίκτου γαστρὸς μας φωτεινότητι Χατζανδρωνῆ!

—Τέλος πάντων, ἐξηκολούθησε, ὁ κύριος Θεοχάρης ὁ - - - ὁ - - - ὁ καὶ μᾶς ἀράδιασεν ὅλους τοὺς τίτλους, ὅσους δύναται ν' ἀποκτήσῃ ἕνας ἰσόβιος Κοινοτικὸς πρόκριτος, ὅστις πάντοτε ἐλέω Θεοῦ ἀνηλεέστατος τοῖς ὑφιστιμένοις καθίσταται, ὅλως ἐμπιστευτικῶς μοι ἀνέθεσε νὰ σᾶς προτείνω τὰ ἐξῆς.

Ἴνα εὐκολυνθῇ ἡ θέσις σας καὶ μέσον αὐτοῦ ἔχητε καὶ τὴν εὐνοίαν τῆς Μητροπολιτικῆς Ἀρχῆς, καθόσον γνωρίζετε εἶνε πρόσωπον ἰσχυρόν, κατ' ἀρχὰς θὰ τῷ χαρίσετε ἐκ τοῦ ἔχειν λαμβάνειν σας πέντε λίρας ὡς ἐλάχιστον δῶρον. Θὰ πωρῖσετε ἀπὸ τὸ μπακάλικό του, θὰ τὸ δακίχητε πάντοτε μαζῇ. . . .

—Βρὲ ἀδερφέ, εἶπεν ὁ Σπανός τι εἶν' αὐτιά, αὐτὸς συντάσσει προικοσύμφωνο!

—Μὰ γιατί νὰ μὴ φέρῃ καὶ τὸν τίτλον τοῦ Συμβολαιογράφου ἀφ' οὗ δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ καταργηθῶσι τὰ Ὀφφικιά του εἶπον ἐγώ.

—Μὰ πέντε λίραι Χ' Ἄνδρωνῆ εἶνε. . .

—Ὁχ ἀδερφέ! Δώσατέ του τὰ μισά.

—Μὰ ἂν θὰ δεχθῇ τὰ μισὰ τῶν πέντε!

προσέθεσα πάλιν.

— Διὰ τῆς μεθόδου τῶν τριῶν μας ἐπι-
τυγχάνεται ἡ μέθοδος τῶν πέντε. Νέος
ἐπιστημονικὸς ὄρος! Ἐκραύγασεν ὁ Σπα-
νός.

— Μαζή μ' ὄλα αὐτὰ ὁ κ. Θεοχάρης,
προσέθηκεν ὁ Χατζηανδρωνῆς, ἀρχαίω
πατροπαράδοτῳ ἐθίμῳ στοιχῶν Σᾶς πα-
προσκαλεῖ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν τῆς
τυροφάγου εἰς γεῦμα.

— Μέγα του τὸ ἔλεος! συνεπλήρωσα ἐγώ.

Οἱ ἀνωτέρω διάλογοι ἐλάμβανον χώραν
πάντοτε εἰς τὰ σκοτεινά, ὁ δὲ Χατζηαν-
δρωνῆς, ἄνθρωπος τῶν φώτων καὶ τῶν
πολυελαίων σπλαγχνισθεὶς ἐπὶ ταῖς ἐμαῖς
χαλεπαῖς ἐν περιβάλλοντι κυκλώσει ἐθε-
ώρησε καλὸν νὰ μᾶς παραλάβῃ εἰς τὸ κελ-
λίον του, ὅπερ καὶ φωτεινὸν καὶ εὐπρεπὲς
ἐν κλασικῇ ἐκ βακαλιάρου σκορδαλέα
σκορδαλιᾷ θὰ παρῆεν ἡμῖν γεῦμα.

Καὶ ἤρχισαμεν διὰ τῆς μεθόδου τῶν
τριῶν τὰς καταβάσεις μας καὶ τὴν πρὸς
τὸ πλήρες γαστρικῆς ἀναπαύσεως κελλίον
ἄγουσαν ὁδὸν τὴν πλήρη ἐλπίδων, καὶ
σκορδαλικῶν ὀνείρων.

— Ὑπάρχουσιν εὐτυχῶς εὐγενεῖς ψυχαὶ
ἐν τῷ κόσμῳ, εἶπεν ὁ Σπανός, τῶν ὀ-
ποίων ἡ καλωσύνη τάσσει τὰς ἀπομά-
χους γαστέρας τῶν ἐγκαταλελειμμένων τῶν
Μουσῶν ἐργατῶν ἐν τόπῳ φωτεινῷ πλή-
ρει κνίσση καὶ βλωμοῖς!

— Σκορδαλέα Σκορδαλιᾷ! Ὁρεκτικωτά-
τη κλητικὴ πτώσις, διελογιζόμεν καθ'
ὁδόν, καὶ πρώτης κλ(ή)σεως ὄνομα οὐ-
σιαστικώτατον!

Εἰσήλθομεν κοπιῶντες ἐν τῷ ἱστορικῷ
κελλεῖν. Ἐδῶ φῶτα, ἐκεῖ φῶτα . . .

Μεταβαίνω εἰς τὸ ἐρμάριον . . .

ἀλλὰ σκορδαλιᾷ δὲν φαίνεται.

— Ὡ μεταβολὴ τῶν τεχνολογικῶν ὄρων!
Ἀφρημένον Οὐσιαστικὸν φίλτατε Χα-
τζῆ Ἀνδρωνῆ.

— Ἄμα καὶ σεῖς οἱ δασκάλοι πάντα σχο-
λαστικοὶ εἴσασθε!

— Κακὸς κάκιστος οἰωνὸς Χατζηανδρωνῆ!

— Τώρα τὴν φέρω! Ὑπομονή!

Καὶ ὁ Χανζῆ Ἀνδρωνῆς ἀνεχώρησεν .

Ἐμείναμεν μόνοι .

Ὁ Σπανὸς ἐξήγαγε χάριτην καὶ ἔγρα-

φε.

— Τὶ γράφεις ἀδελφέ; τῷ ἐρωτῶ.

— Ποῖημα!

— Ὡ! καὶ εὐρίσκεις τὰ νήματα τῆς ιδέ-
ας;

— Ἐχω τὰ ἡνία τῆς πείνης καὶ εἶνε ἀρ-
κετὸν.

Ἄκουσον λοιπὸν περὶ συνάδελφε!

Καὶ ἐγερεθεὶς ἤρχισε νὰ ἀπαγγέλλῃ.

Σ' τὴν Ἀποκρητὰ

Ὅταν ἠρχόσουν ἄλλοτε μ' ἀργιὰ καὶ καρταίφια

Τρελλὰ ἐπανηγύριζαν καὶ ἄδηλα καὶ κοῦφια.

Ἦδη καὶ φιλοσοφικῶς σ' εὐρίσκω ἀποκρητὰ

Νὰ πίπῃς, νὰ ζεσταίνεσαι μέσα σ' τὴν ἱστορία.

— Τὰ συγχαρητήριά μου φίλε Σπανέ.

Εἶσθε τῆ ἀληθείᾳ ποιητῆς!

— Καὶ πεινασμένος!

— Βέβαια! Ἄλλ' ὁ Χατζηανδρωνῆς ἀρ-
γεῖ!

— Σημεῖον ὅτι ἡ εὐτυχία πάντοτε βρα-
δύνει.

— Ἀκούω βηματισμοὺς αὐτὸς θὰ εἶνε!

— Αὐτὸς βέβαια καὶ κατευθύνει τὰ βή-
ματά του πρὸς ἔργον ἀγαθόν.

Ἄλλ' ὁ μεσσίας μας ἐπεφάνη μὲ κε-
νὰς τὰς χεῖρας.

— Δυστυχεῖς ἄνθρωποι. Κενὰ ἐμελέτη-
σαν" οἱ ἀλιτήριοι. Ἡ Σκορδαλιᾷ συ-
νηρέθη καὶ ἀνηρέθη!

— Αἶ!

— Αἶ!, Ἐκπληκτοὶ καὶ οἱ δύο ἐκράξα-
μεν.

— Περνοῦσα ἀπὸ τοῦ Ἐφόρου Μπελεργῆ,

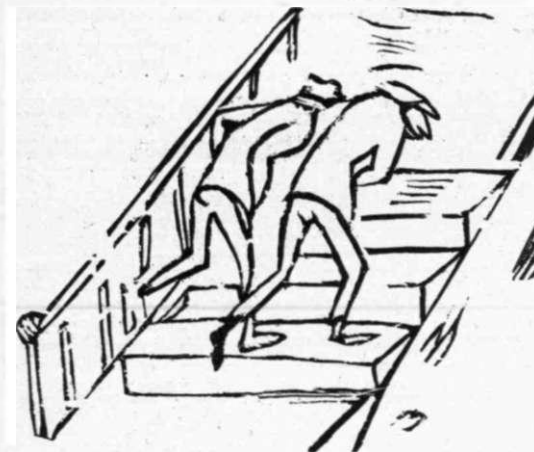

Τὴν ἔβαλαν στὸ χέρι

στὸ σπῆτι του μπροστὰ ἦσαν ὄλοι συνα-
γμένοι. Ἐπήγαιναν ν' ἀποκρητέψουν. Ἄ-
μα μ' εἶδαν μὲ τὴν σκορδαλιᾷ χωρὶς καὶ
νὰ κάμουν πολλές διατυπώσεις τὴν ἔβα-
λαν σ' τὸ χέρι, διότι δύο ἐξ αὐτῶν ὁ Τσα-
νακογλύφτης καὶ ὁ Μαλάκας δὲν καταλύ-
ουν κρέατα τὴν τυρινὴν ἐβδομάδα, τί νὰ
σᾶς κάμω! Αὐτοὶ ἀδέφφια μου εἶνε **τσορ-
πατζήδες!!**

— Ὡστε μόνον μὲ τὴν ἀνάμνησιν θὰ μεί-
νωμεν;

— Ναι τῆς Σκορδαλέας Σκορδαλιᾷς, ἢν
ἀποκαλῶ κλασικὴν!

Κλίνοντες τὰ γόνατα καὶ τὸ ῥῆμα πεινάω—ῶ

Μετὰ δύο λεπτὰ ἀνεβαίνομεν τὴν δια-
μαρτυρομένην κλίμακά μας(;) οἱ δύο ὀρ-
θόδοξοι διδάσκαλοι κλίνοντες τὰ γόνατα,
πιέζοντες τὴν κοιλίαν, καὶ τὸ ῥῆμα πει-
νάω—ῶ.

Ἀναμιμνησκόμενοι δὲ τῆς κλασικῆς
σκορδαλιᾷς, ἥτις τοσοῦτον σκληρὰ μᾶς ἐ-
γένετο ἐρωμένη ὥστε νὰ μᾶς ὑστερήσῃ
καὶ αὐτῆς τῆς κνίσσης τῆς χάρις εἰς τὴν μὴ
κατάλυσιν κρεάτων τῶν δύο διδασκαλο-
φάγων Ἐφόρων, ἐπανεπέσαμεν εἰς τὰς
στρωμνάς μας καὶ ἐν ἀποχῇ βρωμάτων
χάρις εἰς τοὺς τῆς Κοινότητος προστάτας
τῶν Μουσῶν ἐδικαιώσαμεν πληρέστατα τὸ
ὄνομα τῆς ἐποχῆς

Ἄπο—κρεέα—

Ἄποκρητὰ.

Κυδωνία

Ἀδερφίνος

Ἡ ΜΗΤΡΙΚΗ ΣΤΟΡΓΗ

Ἐπὶ τῷ ποιήματι τοῦ Ὁρφείδου

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγαλειτέρας θλίψε-
ως καὶ ὀδύνης τίνα λόγον ἐκφέρομεν ὡς

ἀνακούφισιν αὐτῶν - - - τί ἄλλο. εἰμὴ τὸ
ιερόν καὶ προσφιλέσ ὄνομα τῆς Μητρὸς .

« **Μητέρα** » φωνάζομεν, ὁπότε ὁ πόνος
συσπᾷ τὰ χεῖλη μας, ἢ ἡ ἡθικὴ ὀδύνη πι-
έζει τὴν καρδίαν μας . . .

Καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐσχάτου τῶν κακούρ-
γων τοῦ ἐπὶ τῆς λαϊμητόμου πληρώνον-
τος σειρὰν φρικωδῶν κακουργημάτων ἡ
ὑστάτη λέξις ἐν εἰδει προσευχῆς εἶνε τὸ
ὄνομα τῆς γεννησάσης αὐτόν: « **Μάν-
να μου** »! ἐκφέρουσι τὰ χεῖλη του, τὰ
μέχρι τοῦδε ἀρός καὶ βλασφημίας ἐκφέ-
ροντα· ἡ τελευταία σκέψις του φέρεται
πρὸς « **Ἐκείνην** » καὶ δικαίως, διότι θὰ
ἠγαπήθητε ὑπὸ πατρός, ὑπὸ τέκνων ἀ-
δελφῶν, συζύγων καὶ φίλων - - - Ποτὲ
ὄμως - - ὄχι ποτὲ - - δὲν ἠγαπήθητε,
οὐδὲ θέλετε ἀγαπηθῆ ἴσσοι, ὅσον ὑπὸ
τῆς Μητρὸς ὑμῶν.

Διότι τίποτε δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ ὅσον εἶνε ἡ ἀγάπη τῆς μητρὸς,
καὶ διὰ τοῦτο ἡ φωνὴ τῆς καρδίας μας
τὸ ἱερόν της ὄνομα προσκαλεῖ ὡς βοη-
θόν, ὁπότε μᾶς περικυκλώνουσιν ἢ ἡ ὀ-
δύνη τῆς ψυχῆς ἢ ὁ σωματικὸς πόνος.

Ἡ καρδία τῆς μητρὸς εἶνε πηγὴ ἀφο-
σιώσεως διὰ τὰ τέκνα της, τὸ πᾶν λη-
σιμονεῖ, τὸ πᾶν παραβλέπει, ἀρκεῖ αὐτὰ
μόνον ν' εὐτυχῶσι, μετὰ πόσης χαρᾶς
παρακολουθεῖ τὴν ἀνάπτυξιν των βλέ-
πουσα τὸ νήπιον, τὸ ὅποιον ἐξέθρεψε
διὰ τοῦ γάλακτός της γενόμενον σιβα-
ρόν νεανίαν, ἢ σεμνήν νεάνίδα;

Πόσα δάκρυα χαρᾶς τῆς ἀποσπᾷ ἡ
νεότης των!

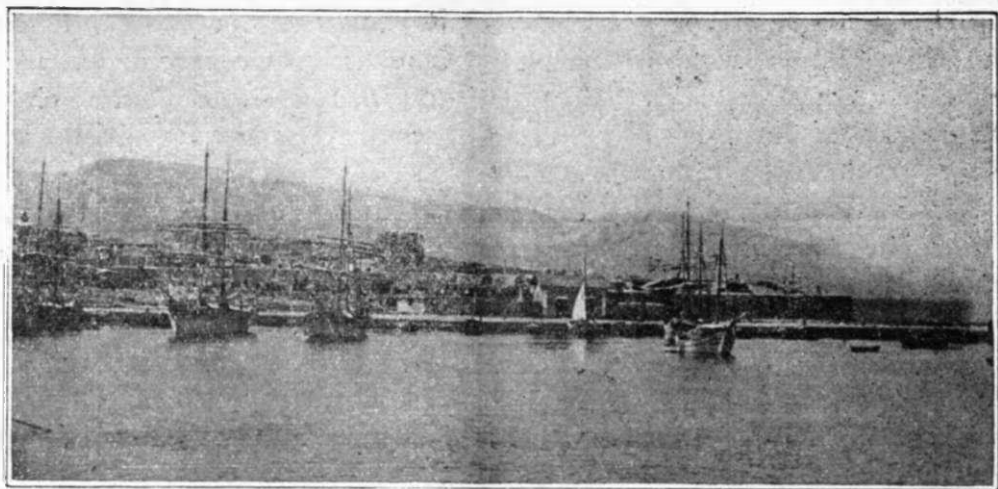
Μεθ' ὅπουσον ἐνδιαφέροντος ὀδηγεῖ τὰ
κλονιζόμενα πρῶτα βήματά των καὶ μεθ'
ὁποίας ἀφάτου ἡδονῆς ἤκουσε τὰ ἀσυ-
νάργητα ψελλίσματα;

Ἄν ἡ φύσις ἐχάρισεν εἰς τὸν ἄνδρα
ἀνώτερα κοινωνικά καὶ σωματικά δικαι-
ώματα, εἰς τὴν ἀσθενῆ γυναῖκα ἐχάρισε
τὸν ἱερόν τίτλον « **Μήτηρ** » τὸν ὅποιον
μάτην ὁ προνομοιοῦχος ἀνὴρ ἐπιζητεῖ.

Τὸ γλυκὺ ἄμα καὶ ἱερόν καθῆκον τῆς
διατροφῆς τῶν τέκνων της διὰ τοῦ γά-
λακτός της εἶνε διὰ τὴν γυναῖκα τὸ πλέ-
ον ὑψηλὸν προνόμιον, τὸ ὅποιον οὐδεὶς
δύναται νὰ τῆς ἀφαιρέσῃ.

Κυδωνία

Κ. Κ.

Ο ΛΙΜΝΗ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Τὴν προχθὲς Δευτέραν Ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τὰ Ἐκπαιδευτήρια ἡμῶν ἤγον τὴν σεμνὴν τῶν Γραμμάτων πανήγυριν ἐν τῷ καιρῷ ἡμᾶς Γυμνασίῳ καταλλήλως διακοσμηθέντι. Μετὰ τὴν νενομισμένην ἱεροτελεσίαν ὑπὸ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Κυδωνίων Κ^{ου} Γρηγορίου, ὁ ἐλλογιμώτατος Γυμνασιάρχης Κυδωνίων κ. Ι. Ὀλύμπιος ἐνώπιον τοῦ ἀμεριστοῦ ἐκτιμήσεως καὶ συμπαιδιῶν πολλῶν παρ' ἡμῖν ἀπολαύοντος Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Μαρίνου Σιγούρου, τοῦ ὑποπροξένου τῆς Γαλλίας κ. Ν. Σαπουντζόγλου, τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως κ. Ι. Ἀποστολάκη, πολλῶν φιλομούσων καὶ ἀρχαίων κυριῶν κατήρξατο τοῦ ἀπαραμίλλου πανηγυρικοῦ του Λόγου, ὃν μετὰ προσοχῆς ἠκροάσατο ὁ ὀλίγον μετὰ τὴν ἐναρξιν καταφθὰς φιλόμουσος Διοικητὴς Κυδωνίων Ἐξ. Χακῆ βέης.

Μετὰ ὥραϊαν εἰσαγωγὴν περὶ τῆς προσφυοῦς παραδοχῆς τῆς ἡμέρας ὡς Ἑορτῆς τῶν Γραμμάτων καὶ ἔξοχον ἀνασκόπησιν τῆς Ποίσεως ἵς τὴν Ἐὼ κατηύγασεν ὁ Ὅμηρος, εἰσῆλθεν ὁ λιγὺς ἀγορητὴς εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς πρώτης τῶν τραγωδιῶν τῆς πολυθρολήτου τριλογίας ΟΡΕΣΤΕΙΑΣ, τοῦ τελειοτάτου τῶν δραματικῶν ἔργων τοῦ Ἀθηναίου ποιητοῦ Αἰσχύλου, ὅστις ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως ὁ μέγας πατὴρ καὶ διδάσκαλος τῆς ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ, ἢ ὡς λέγει χαριέντως ὁ Ἀριστοφάνης:

«Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν Ἑλλήνων προγῶσας ὄμηματα σεμνὰ καὶ κομῆσας τραγικὴν λήρον.»

Ὁ καλλιπέσιτατος λόγος τοῦ κ. Ὀλυμπίου περιεῖχεν ἔξοχα σημεῖα ποιητικῆς ἐξάρσεως μετὰ βάνους ἐννοιῶν, ἐνῶ εἰκόνες παραστατικώταται παρήλαντον νθερῶς πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀπὸ τῶν χελέων του ἀνηρημένων ἀκροατῶν οἵτινες ὄντως πνευματικὴν ἀμβροσίαν ἤντλουν ἐπὶ ὥραν καὶ τέταρτον χωρὶς οὐδὲ τὸ παράπαν νὰ αἰσθανθῶσι κάματόν τινα.

Αἱ περὶ τοῦ Σαίξπηρ βαθυγνώμονες κρίσεις τοῦ δεινοῦ δῆτορος, οἱ τῆς Κασάνδρας προφητικοὶ λόγοι κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς Ἄργος ἐπάνοδον καὶ πολλὰ ἄλλα τοσοῦτον γραφικῶς καὶ αἰσθηματικῶς διευτυπώθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὀλυμπίου ὥστε πολλῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγρὰνθησαν, οὐδενὸς δὲ καρδία παρέμεινεν ἀδιάφορος πρὸ μιᾶς ἀληθῶς βασιλικῆς Τραγωδίας τοῦ πατρὸς τῆς δραματικῆς ποιήσεως τοῦ βασιλέως τῶν Τραγικῶν.

Ὁ ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις ἔξοχος οὗτος Λόγος δημοσιευόμενος ἀναμφισβητῶς πνευματικὸν ἐντρύφημα θέλει ἀποτελέσει.

Ἡ Ἐλαιοαγορά μας ἔξακολουθεῖ ζωηρά, τῶν ἀγοραστῶν προσφερόντων μέχρι τῶν 64 γρ. τρεχ. τὸ λαγῆνι εἰσκαλάς ποιότητος, ἀποδοτέον δὲ τοῦτο εἰς τὴν συνεχῆ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης ἥτις πληρώνει ἀνέτως 130—135 φράγκα τὰ

100 Κλ. με βαρέλλια δωρεάν. Δὲν ἔφθασαν ἔτι ὀριστικαὶ πληροφορίες διευκρινίζουσαι τὰς αἰτίας τῆς ζωηρότητος ταύτης, ὡς ὑποθέτομεν ὅμως τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ποιότητος τῶν Ἰσπανικῶν ἐλαίων καθότι εἰς τὰ κατώτερα ἐλαία δὲν παρατηρεῖται μεγάλη ζήτησις.

Κατ' ἀντίστροφον λόγον πρὸς τὴν ἐλαιοαγορὰν ὑπάρχει μεγάλη νάρκωσις τῆς ἀγορᾶς μας ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν μέρος καὶ τὸ τοιοῦτον ἀποδοτέον εἰς τὰς καθημερινῶς δυστυχῶς σημειουμένας ἐν τῇ πόλει μας ἀναστολὰς τῶν πληρωμῶν διαφόρων ἐμπορῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Βυρσοδεψικῆς Συντεχνίας. Ἡ ἴδρσις τῆς Τραπεζῆς Μυτιλήνης δὲν τυγχάνει πάντῃ ἀμέτοχος τῆς οἰκτρᾶς ταύτης οἰκονομικῆς καταστάσεως. Ἡ παροχὴ δὴλον ὅτι πολυπληθῶν πιστώσεων οὐχὶ ὡς ἔδει διεξήκρωμένων συνεπέφερε στάσεις πληρωμῶν, εἰς ἐπίμετρον δὲ, ὑπὸ τὰς κρατούσας συνθήκας, ἀπώλειαν δικαιωμάτων τῶν ἐν τῇ Τραπεζῇ Μυτιλήνης καταθετῶν καὶ λοιπῶν δικαιούχων πιστωτῶν οἵτινες βλέπουσι μὲ ἀπελπισίαν τῶν ἡμερῶν τῇ ἡμέρᾳ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων μειούμενα τὰ δικαιώματά των, μεθ' ὅλας τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου γνωστὰς ἐπαγγελίας τῆς κεντρικῆς Διευθύνσεως τοῦ Πιστωτικοῦ τούτου Ἰδρύματος.

Ἐξακολουθοῦσιν ἐπιτυχῶς αἱ διαλέξεις ἐν τῷ παρ' ἡμῖν Συνδέσμῳ τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων. Οὕτω μετὰ τὴν διάλεξιν τοῦ Δημάρχου κ. Ι. Ἀποστολάκη καὶ τὰς θερησκευτικὰς διαλέξεις τοῦ Ἱεροκλήρου τῆς Εὐσεβείας κ. Κατσιναβάκη, τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὠμίλησε λίαν ἐπιτυχῶς ὁ ἀξιολογώτατος τοῦ παρ' ἡμῖν Γυμνασίου Καθηγητῆς κ. Στ. Δήμιου ἐπὶ ἐνδιαφέροντος θέματος ποικιλομένου ὑπὸ χαριστάτων παραδειγμάτων. Ἀπασαί αἱ ὠφέλιμοι αὐταὶ διαλέξεις δέον ἀμεριστον τοῦ Κοινοῦ τὴν προσοχὴν νὰ ἐφελκῶσι καὶ πυκνότερας τὰς φάλαγγας τῶν ἀκροατῶν νὰ ἀναδεικνύωσι.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἤγε τὰ Ὄνομαστήρια Αὐτοῦ ἢ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν Κ^{ος} Γρηγόριος. Εἰς ἐνδειξιν τιμῆς αἱ Σχολαὶ ἤργουν, καθ' ἅπασαν δὲ τὴν ἡμέραν κατεκλύζετο ἡ Ἰ.

Μητροπόλις ὑπὸ πάσης τάξεως πολιτῶν ὅπως ἀσπασθῶσι τὴν δεξιὰν τοῦ σεβαστοῦ καὶ γεραροῦ Α' Μητροπολίτου Κυδωνίων Κ^{ου} Γρηγορίου Ὁρολογα.

Ἡ ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΡΟ 130 ΕΤΩΝ

Κατὰ τὴν παρούσαν τῆς ὑπερτιμῆσεως ἐποχῆν, ἰδίᾳ δὲ τὰς Ἀπόκρως ὅποτε ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων φθάνει εἰς τρομακτικὸν σημεῖον, νομίζομεν ἐπικαιρὸν καὶ ἐνδιαφέρον, ἵνα καὶ παρήγορον νὰ παραθέσωμεν ὁποῖαν τιμὴν εἶχον τὰ διάφορα τρόφιμα ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1781 δηλ. πρὸ 130 ἐτῶν. Σελίδες οικιακῶν ἐξόδων ἀυθεντικαί, καθ' εὐτυχὴ σύμπτωσιν περιελθοῦσαι εἰς χεῖράς μας, διὰ γραφῆς εὐαναγνώστου καὶ μελάντης ζωηρότατα διατηρουμένης ἀναγράφουσι Γαλλιστὶ τακτικώτατα προσηνίου Σμυρναίου οἰκογενειάρχου τὰ οικιακὰ μιᾶς ἐκάστης ἡμέρας ἔξοσ.

Ἐκ τῶν ἀναγραφομένων τροφίμων ἡ οἰκογένεια φαίνεται εὐπορος, ἔκ τινων δ' ἐνδείξεων εἰκάζεται καὶ πολυμελής—χάριν περιεργείας ἀλλὰ καὶ τῆς ἱστορίας ἀντιγράφου πιστῶς κατωτέρω τὰ οικιακὰ ἐξόδα μιᾶς τῶν εὐδαιμόνων ἐκείνων ἡμερῶν πρὸς ἀντιπαράθεσιν τῶν σήμερον δυσδαιμόνων!

1781

Ἰουλίου 17	παράδες	20
Κρέας βόειον	»	15
Δύο πέρδικες	»	10
Κρέας πρόβειον	»	5
Πόδες ἀρνῶν	»	7
Ἰχθὺς	»	10
Θαλασσινά	»	2
Ψάρι	»	3
Κρόμμυα	»	4
Ῥά	»	4
Χόρτα	»	4
Κάρυα καὶ σταφυλαί.	»	4
Διὰ ψήσιμον ἄρτου (φουρνιστικά)	»	4

Ἐν ἔλῳ Γρόσ. 2 πρ. 6

Σχετικὴ ἀναλογία ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῶν λοιπῶν τροφίμων, δουτύρου μνεῖα δὲν γίνεταί ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ **λαρδίου** πρὸς 1 γρόσ. ἢ ὀκτῶ, τῶν δὲ μακαρονίων πρὸς 16 παράδες.

Τὰ ὀκτῶ ἐξόδα τῶν τροφίμων τοῦ μακαρῖα τῇ λήξει Σμυρναίου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1781 μέχρι 11 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους—διότι τοσαῦτα διαλαμβάνουσιν αἱ σελίδες—ἀνήλθον εἰς γρόσια 639 καὶ 17 παράδες. Λυπηρὸν δ' ὅτι ἐν τοῖς ἐν λόγω ἐξόδοις δὲν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀγοραὶ τῶν ἐσθῆτων καὶ τῶν **καπελίων**—ἐὰν εἶχον τοιαῦτα—τῶν προμάμων μας, ὅποτε ἢ διὰ τῆς ἀντιπαράθεσεως ἀντιθεσις πρὸς τὴν παρούσαν ἐποχὴν ἢ ἀτύχαιε, ἔτι μάλλον **φοβερωτέρα**.

Κυδωνίαι ΙΩΝ

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΥΤΙΑ

— Πλησιάζουν νὰ τελειώσουν ἡ Ἀποκρηαίς.
 — Καὶ εἰδήσιν ἀκόμη δὲν ἴπρησαν!
 — Εἶνε ἀλήθεια ὅτι ἐφέτος ἐδῶ ὁ κόσμος διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους δὲν ἔχει διαθέσιν νὰ διασκεδάσῃ.
 — Διὰ νὰ καταλάβωμεν λοιπὸν πῶς ἔχομεν Ἀποκρηαίς δὲν μένει ἄλλο παρὰ ν' ἀνοιξώμεν κανένα βιβλίον διὰ νὰ διαβάσωμεν πῶς ἐπανηγουρίζοντο ἄλλοτε εἰς τὴν Βενετίαν.
 — Ἡ νὰ διαβάσωμεν εἰς Ἐφῆμ. πῶς ἐεργάζονται τώρα εἰς τὴν Νίκαιαν.
 — Εἶνε καὶ αὐτὸ μιὰ παρηγοριά!
 — Δὲν ἔγινε καὶ κανένας ὑμῶσιος Χορὸς διὰ νὰ σὰς γράψω τὰς ἐντυπώσεις μου.
 — Ποία δηλ. ἦτο ἡ ὥραιότερα;
 — Τὶ φορέματα ἐφορούσε ἡ Β. ἢ Γ. καὶ ἡ Δ.
 — Καὶ ὅλα τὰ σχετιζόμενα μετὸν Χορὸν.
 — Κρύψετε τὴν ὄρεξίν σας δι' ἄλλοτε!
 — Ὁ Καιρὸς ὅμως μετὸ παραπάνω μᾶς ἀποζημιώνει.
 — Ἄνοιξε σωστή!
 — Καὶ ὁ κόσμος ὀγαίνει ἔξω σωρηδὸν διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ἡλιον καὶ καθαρὸν ἀέρα.
 — Φανταζόμεθα τι θὰ γείνη τὴν Καθαρὰν Δευτέρα, ἐὰν ὁ καιρὸς εἶνε καλός.
 — Ἐνα μόνον πράγμα μᾶς ἐνθυμίζει ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὰς Ἀπόκρηω.
 — Ἡ ἀκρίβεια τῶν τροφίμων.
 — Δι' αὐτὸ ἐνετρύφησα εἰς ἐκεῖνα ποῦ γράφει κάποιος εἰς τὸ φυλλάδιον αὐτό.
 — Ποῦ μὲ 2—3 παράδες ἔτρωγεν κανεὶς ὡς Λόρδος.
 — Ἄλλὰ πότε;
 — Πρὸ 130 ἐτῶν!!!
 — Ὅποτε δηλ. ὅλοι ἡμεῖς τώρα θὰ ἴμεθα ἀχιλιά καὶ σκόνι!
 — Τὰ δὲ κρανία μας θὰ ἐχρησίμευσον διὰ φιλοσοφικὰς μελέτας!
 — Ἐγὼ τοῦλάχιστον προτιμῶ νὰ ζῶ τώρα ἀκριδοτρώγων.
 — Παρὰ νὰ ἴμην ἡδὴ φαγωμένος ἀπὸ τοὺς σκόληκας ἔστω καὶ εἰς τὴν μακαρίαν τῆς φθίνας ἐποχὴν.
 — Καὶ ἂν δὲν ἀπατώμαι σ' αὐτὸ εἶμεθα ὅλοι σύμφωνοι!
 — Ἐπάρχει ὅμως κάποιον φάρμακον διὰ τὴν ἀκρίθειαν.
 — Κάποιος φίλος μας εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς τὸ ἀνακοινώσῃ.
 — Νὰ ἐλαττώσωμεν ἐτλ. κατὰ τὸ ἡμισυ τὸ πῶσόν τῶν τροφῶν μας.
 — Ὅποτε θὰ ἔχωμεν — κατὰ τὸν λίσμόν του

πάντοτε — ἀσφαλὲς κέρδος χρηματικὸν ἑκατὸν τοῖς ἑκατόν.
 — Ἐμπρός! θέσατέ το οἱ παραπονούμενοι εἰς ἐνέργειαν.
 — Καὶ μᾶς γνωστοποιεῖτε τὰ σωτήρια (!) ἀποτελέσματά του.
 — Καὶ τότε τὸν ἐφευρέτην θὰ τιμήσωμεν μετὸ διπλωμα εὐρεσιτεχνίας.
 — Ἐὰν ὄχι μετὸ διπλωμα προμηθευτοῦ διαβατηρίων ἐκ λιμοκτονίας διὰ τὸν ἄλλον κόσμον!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΙΩ. ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ
Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
 Τόμος Α'
 Τυπ. φ. 40, σελ. 640. — Τιμ. φρ. 10
 ἀπρωτέλλεται ταχυδρομικῶς ἀντὶ φρ. 12

Δήμητρα.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ κ. κ. συνδρομηταὶ τῆς Δήμητρας, ὅπως μὴ στέλωσι χρήματα ἐπ' ὀνόματι τοῦ πρῆγν διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Ι. Χατζοπούλου, διότι οὗτος οὐδεμίαν πλέον ἔχει σχέση μετὰ τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Αδαμαντίδη, φυσικοχημικοῦ.
 Πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων δεῖν νὰ διενεργεῖται ἐπ' ὀνόματι τοῦ διαχειριστοῦ κ. Δ. Χρηστάκη.
 Ἡ Διεύθυνσις.

Ἐν τῇ προηγουμένῳ τεύχει σελ 119 κάτωθεν τῆς εἰκόνος ἀντὶ νὰ γραφῇ **Ἡ Ἐγκαταλειμμένη**, κατὰ τυπογραφικὴν παραδρομὴν ἐγράφη **Ἀβουσινὶς Παρθένος**.

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐνταῦθα κ. κ. Συνδρομητάς μας ὅπως διευκολύνωσι τὸ ἔργον τοῦ γραμματέως ἡμῶν κ. Ἀλεξ. Κοιρώνη ἐν τῇ εἰσπράξει τῶν συνδρομῶν τοῦ "Αἰολικοῦ Ἀστῆρος" τοὺς δὲ ἔξω τῶν Κυδωνιῶν ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐμβάσωσιν ἡμῖν τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ὅπως ἄλλως προτιμῶσι.

Ἐπεύθυνος **Χαρ. Γ. Βαφειάδης**

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "Ο ΗΛΙΟΣ"
ΧΑΡΑΛΑΜ. ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ & ΔΗΜΗΤ. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΟΡΑ (ΒΕΖΕΣΤΕΝΙ)

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ

Ἐπιστολοκεφαλίδων, Φακέλλων, Λογαριασμῶν, Συνλλαγματῶν, Διπλοτύπων, Ἐπισκεπτηρίων, Προσκλητηρίων, καὶ Ἀγγελτηρίων Γάμων Ἀρραβῶνων Βαπτίσεων Κηδεῖων καὶ Μνημοσύνων, Βιβλίων, Ἡμερολογίων, Περιοδικῶν, Ἐφημερίδων, κ. τ. λ. κ. τ. λ.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Η ΑΝΑΤΟΛΗ
ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Κτίριον νεόκτιστον ἐκτάκτου ἀρχιτεκτονικῆς.
 Ἰδιοκτησία **N. Δ. ΓΟΝΑΤΑ** εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.
 Ἐπίπλωσις ἐξόχως τελεία, σπανία ἐτι καὶ διὰ τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Τουρκίας.
 Περιποιήσις καὶ ὑπηρεσία « Non Plus Ultra »
 Γεύματα ἐπὶ παραγγελίᾳ Γάλα — Ζῦθος καὶ ὅλα τὰ Ευρωπαϊκὰ ποτά.

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΡΟΥΜΠΙΝΕΣ
ΟΔΟΝΤΟΨΑΤΡΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΥΧΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΨΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΔΑΝΤΟΔΙΚΩΝ ΣΙΑΦΡΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΟΞΙΔΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατὰ καθήκον γνωστοποιεῖ τὸ Σεβαστὸν κοινὸν ὅπως ἐκωφεληθῆ τῆς περιστασεως τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του, ἵνα φρονίσῃ δι' ὅλα τὰ νοσήματα τοῦ στόματος: ὡς ἐξαγωγήν ὀδόντων ἀνωδύνως διὰ τοπικῆς ἀναισθησίας κατασκευὴν ὀδόντων τεληνητῶν κατὰ τὰ τελευταῖα τελειότερα

συστήματα, ἤτοι διὰ Καουτσούκ, διὰ χουσοῦ, ὀδόντας βιδωτοὺς στεφάνους, (Couronnes) Γεφυρωτὰ (Bridgenork) Ροντ) διὰ πορσελάνης κ. τ. λ. κ. τ. λ. ... τὴν σφράγισιν ὀδόντων διὰ χουσοῦ Καθαρισμὸς καὶ θεραπεία τελεία ὄλων τῶν ἀσθενειῶν τοῦ στόματος. Οἱ θέλοντες νὰ τιμῆσωσι αὐτὸν διὰ τῆς ἐπισκέψεώς των, θὰ ᾄσι ἱκανοποιημένοι καὶ θὰ ἔχωσι μίαν καλὴν ἀνάμνησιν.

ΩΡΗ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ [ἀπὸ τῆς 9 — 12 Π.Μ.
 [ἀπὸ τῆς 2 — 6 Μ.Μ.

Διὰ τοὺς πτωχοὺς δωρεὰν ἐκάστην Πέμπτην.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

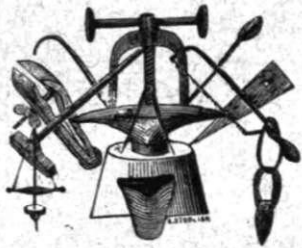
Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ

Τὸ Κατάστημα Ν. Ε ΣΠΥΡΕΛΗ (πλησίον Παζαρίου) ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν προσεχῶν ἑορτῶν, ἀπεφάσισε τὴν ἐκποίησιν μουσαμάδων στρωσίματος μετὰ μεγάλην καὶ σπουδαίαν ἐκπτώσιν ἀπὸ τῶν προηγουμένων τιμῶν.

Προσέτι ἀγγέλλει ὅτι ἐφωδιάσθη μετὰ πλουσίαν καὶ μεγάλην συλλογὴν Καρτ. Ποστὰλ διαφόρων ποιότητων καὶ σχεδίων ὅλως νέων καθὼς καὶ μετὰ ἀπαράμιλλον συλλογὴν ὅλως ἐκτάκτων σχεδίων Ἡμεροδεικτῶν ἅτινα πωλεῖ χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τιμὰς ἐκτὸς παντὸς συναγωνισμοῦ

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργαστασίων τῶν ἐν Σμύρνη Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ περὶ Ξενάκης καὶ Φιλιππίδης

ΦΑΝΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΜΑΡΚΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Α ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΕΝ ΚΥΛΟΝΙΑΙΣ

Κατασκευάζονται μάρκες παντὸς εἶδους μετὰ διαφόρων καλλιτεχνικῶν σημάτων, καὶ χαρακτήρων Κατασκευὴ στερνῶν, φίλτρων, μπάνιων, φανῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σχεδίων. Ἐπισκευάζονται παντὸς εἶδους φῶτα, ΛΟΥΣ, ΜΠΛΑΝΣΑΡ, ΡΑΔΙΟΥΜ, ΓΑΖΟΛΙΝΗΣ Κ. Α. Π.

ΕΛΛΗΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΜ. ΧΑΤΖΕΛΗ
ΕΝ ΚΥΛΟΝΙΑΙΣ
ΟΔΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ
Τ.Ε.

Ἐργασία ἡγγυημένη ἐπὶ χάρτου πλατινοτυπίας.
Φωτογραφία ἀπὸ μικροσκοπικῶν μέχρι τελείου φυσικοῦ μεγέθους

Τίμησι συμφέρουσαι δι' ὅλους